

KASTE-OHJELMA

3.1.3 Tuetaan lasten ja nuorten kehitystä ja parannetaan palveluja

TUKEVA 2 (JATKOHANKE)

2010 - 2012

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen Pohjois-Suomessa
Tarkennettu hankesuunnitelma
8.6.2010

Hankkeen nimi:

TUKEVA 2 (Hyvinvointia lapsille, nuorille ja lapsiperheille)

Toteuttavat yksiköt:

Oulun seutu, Kainuun maakunta - kuntayhtymä, Oulunkaaren kuntayhtymä sekä Lapin alueella Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä ja Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Lapin toimintayksikkö.

Hankkeen hallinnointi- ja koordinoituvastuu on Oulun seudulla.

Hanketyyppi:

3.1.3 Tuetaan lasten ja nuorten kehitystä ja parannetaan palveluja

Strateginen päämäärä/Kaste -ohjelma:

1) Kuntalaisten osallisuus lisääntyy ja syrjäytyminen vähenee, 2) hyvinvointi ja terveys lisääntyvät, hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat ja 3) palveluiden laatu, vaikuttavuus ja saatavuus paranevat, alueelliset erot vähentyvät.

Vastuulliset johtajat:

Oulun seutu/ seudun kehittämispäällikkö Claes Krüger, Kainuun osahanke/ kehittämispäällikkö Marita Pikkarainen, Oulunkaaren osahanke / kuntayhtymän johtaja Kirsti Ylitalo, Lapin osahanke / kehitysjohtaja Kaisa Kostamo-Pääkkö.

Osatoteuttajat ja yhteistyökumppanit:

Oulun seudun kunnat (10 kuntaa). Oulun seudulta kehittämistyö poikkihallinnollista; sivistys-, nuoriso-, kulttuuri- ja sosiaali- ja terveystoimi. THL, Oulun seudulla lasten ja nuorten palveluja tuottavat järjestöt, Oulun yliopisto, Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus (POSKE) ja Oulun yliopistollinen sairaala (OYS) ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (PPSHP). Kainuun kuntien sivistystoimet (8 kuntaa), Routa-ryhmä, Mannerheimin lastensuojeluliitto Kainuun osasto, Kainuun Marttapiiri ja Kainuun seurakunnat. Oulunkaaren kunnat (4 kuntaa), Lapin kunnat (mukana 16 kuntaa), Lapin ensi- ja turvakoti ry, Rovalan setlemetti ry/Lapin päihde- ja huumeclinikka Romppu, Lapin sairaanhoitopiiri, Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri, Lapin yliopisto ja Rovaniemen sekä Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu ja muut yhteistyökumppanit.

Hankekuvaus:

Hyvinvointia lapsille, nuorille ja lapsiperheille (Tukeva 2) -hanke on yhtenäinen pohjoissuomalainen lasten, nuorten, ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämisen hankekokonaisuus, jossa yhteisten kehittämiskohteiden ja -tavoitteiden lisäksi on asetettu aluekohtaiset tavoitteet ja sovittu toimenpiteet huomioiden alueelliset erityispiirteet, aiemmin toteutettu kehittämistyö ja palvelurakenteiden erityisyys. Hanketta toteuttavat Oulun seutu, Kainuun maakunta, Oulunkaaren seutukunta sekä Lapin alueella Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä sekä Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Muut alueet voivat liittyä mukaan KASTE-ohjelman periaatteiden mukaisesti. Hanke muodostaa hyvinvoinninkokonaisuuden, jossa eri alueille on eri vahvuuksien mukaan määriteltä osahankkeiden toteutusvastuu. Hankkeen kokonaiskoordinaatiosta ja hallinnoinnista vastaa Oulun seutu.

Toteutusaika: 1.10.2010 - 31.10.2012

SISÄLLYS

1. HANKKEEN TAUSTA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	4
2. KANSALLISET LINJAUKSET	6
3. TUKEVA 2 -HANKKEEN TAVOITTEET JA TAVOITEKOHTAISET TOIMENPIDE-KOKONAISUUDET	7
3.1. HYVINVOINTIARVIOINTIJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN.....	9
3.2. OHJELMATYÖ.....	14
3.3. LASTEN, NUORTEN JA LAPSIPERHEIDEN PALVELUPROSESSIEN KEHITTÄMINEN.....	16
3.4. LAPSIPERHEIDEN PALVELUJEN SAATAVUUDEN EDISTÄMINEN	23
4. HANKKEEN AIKATAULU	26
5. HANKKEEN OSAPUOLET JA YHTEISTYÖTAHOT	26
6. JUURUTTAMINEN JA KÄYTÄNTÖJEN VAKIINNUTTAMINEN	28
7. HANKKEEN KUSTANNUSARVIO JA RAHOITUSSUUNNITELMA	29
8. TIEDOTTAMINEN	35
9. SEURANTA JA RAPORTOINTI	35
10. ARVIOINTI JA VAIKUTTAVUUS	35
11. ALUEELLINEN STRATEGIA- JA OHJELMATYÖ.....	36
12. ALUEILLA MENEILLÄÄN OLEVA KEHITTÄMISTYÖ TUKEVA 1 - HANKKEESSA	37
13. HANKETTA VALMISTELEVAT TAHOT.....	41

1. Hankkeen tausta ja toimintaympäristö

TUKEVA 2 -hanketta haetaan jatkamaan TUKEVA 1:n aikana käynnistettyjä palveluja parantavia toimenpiteitä sekä kehittämään edelleen uusia toimintamalleja lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelujen ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Hankkeessa ovat mukana Oulun seutu, Kainuun maakunta-kuntayhtymä, Oulunkaaren seutukunta sekä Lapin läänin kunnat (kuva 1).

Oulun seudulla (Kempele, Oulu, Oulunsalo, Tyrnävä, Liminka, Muhos, Haukipudas, Kiiminki, Lumijoki ja Hailuoto) asuu runsaat 210 000 asukasta. Pohjois-Pohjanmaan väkiluvun kasvu perustuukin juuri Oulun seudun syntyvyyteen ja muuttoliikkeeseen, jotka ovat suhteellisesti maan korkeimpia. Tilastokeskus ennustaa väestön kasvavan myös tulevaisuudessa aina vuoteen 2025 saakka kasvun keskittyessä Oulun seudulle.¹ Väestön ikärakenteessa lasten osuus on maan keskiarvoa suurempi. Lapsia on viidennes väestöstä ja lasten osuus säilyy nykytasolla myös tulevaisuudessa maan yleisestä kehityksestä poiketen. Oulun seudulla on käynnissä kuntaliitosselvitykset Oulun, Oulunsalon, Kiimingin, Haukiputaan ja Yli-iin välillä. Lisäksi on käynnistymässä Oulun seudun eteläisten kuntien sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue selvitystyö.

Oulunkaaren seutukunnan (Ii, Pudasjärvi, Utajärvi ja Vaala) väestöpohja on n. 25 000 asukasta. Kunnat ovat maaseutumaisia, harvaan asuttuja ja etäisyydet ovat pitkiä. Kunnissa lin kuntaa lukuun ottamatta väestö on ikääntyvää ja vähenevää.

Kainuu sisältää yhdeksän kuntaa; Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala. Vaalan kunta kuuluu myös Oulunkaaren seutukuntaan, jonka kautta kunta on mukana Tukeya-hankkeessa. Kainuun väestöpohja on n. 80 000 asukasta. Myös Kainuun alueen erityispiirteitä ovat pitkät välimatkat, harva asutus sekä ikääntyvä väestö. Lasten terveydentilan osalta Kainuu näytetään muuta maata synkempänä useiden sairaustilastojen valossa. Mm. Kelan vammaisetuustilaston 2008 mukaan lapsen hoitotuen saajista 21,9%:lla oli Kainuussa diagnoosina mielenterveys- ja käyttäytymisen häiriöt, kun koko maassa ko. osuus oli 14,1%.

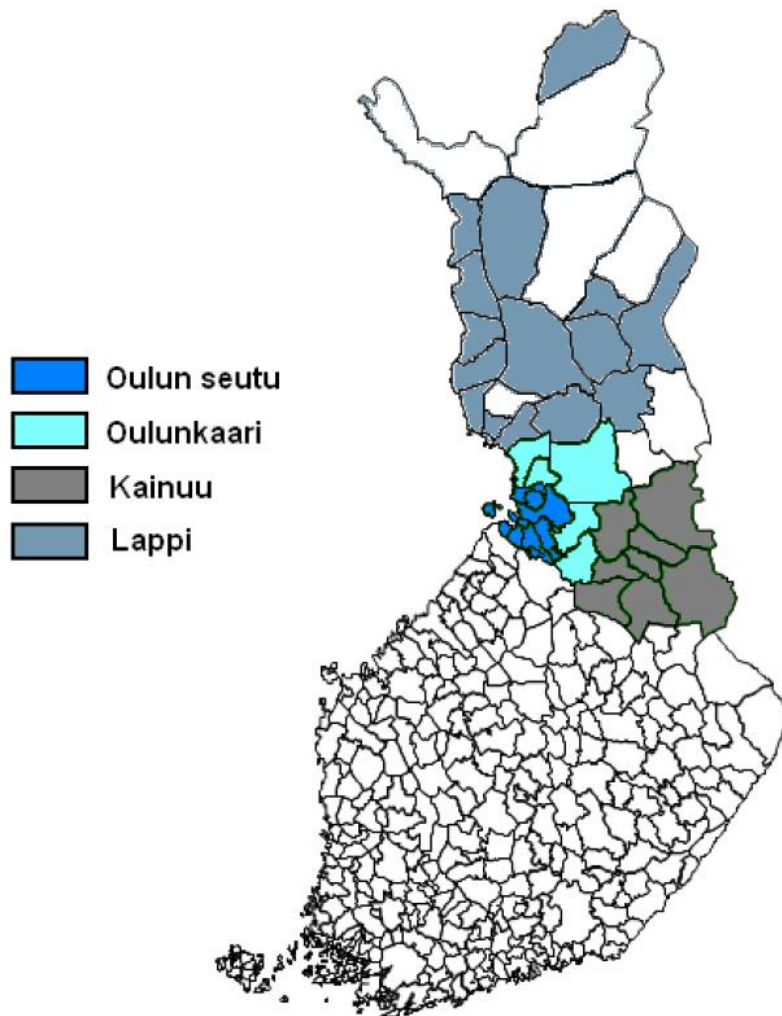
Toimintaympäristönä Kainuu poikkeaa muusta valtakunnasta. Kainuussa käynnistyi Kainuun hallintokokeilu² vuonna 2005 jatkuen vuoteen 2012 saakka. Maakunta -kuntayhtymä huolehtii maakunnan suunnittelusta, alueiden kehittämisestä, sosiaali- ja terveydenhuollosta ja toisen asteen koulutuksesta sekä niiden rahoituksesta siltä osin kuin nämä tehtävät kuuluvat maakunnan toimialaan. Lisäksi maakunta mm. edistää yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten julkis- ja yksityisoikeudellisten yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Kainuun maakunta-kuntayhtymän vastuulla on kahdeksan kunnan alueella järjestettävät erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon sekä sosiaalihuollon palvelut lukuun ottamatta varhaiskasvatusta.

Lapin maakunta muodostuu 21 kunnasta ja kuudesta seutukunnasta. Kunnista 16 osallistuu hankkeeseen (Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Simo, Tornio, Utsjoki ja Ylitorio). Lappi on alueellisesti laaja, kolmannes koko maasta, mutta väestöltään vähäinen: 31.12.2009 asukkaita oli 183 748. Väestöstä kolmannes asuu Rovaniemen kaupungissa. Lapin väestöstä kolmannes asuu Rovaniemen kaupungissa. Toinen

¹ Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma 2008-2017.

² Laki Kainuun hallintokokeilusta 9.5.2003/343 ja laki hallintokokeilun muuttamisesta 2.4.2004/219

väestökeskittymä on Kemi-Tornion alueella. Kunnista useimmat ovat alle 5000 asukkaan kuntia. Harva asutus yhdistettynä pitkiin välimatkoihin asettaa haasteita kuntien palvelujen järjestämiselle. Alle 15-vuotiaiden osuus on Lapissa vähentynyt kymmenen viime vuoden aikana lähes 25 % ja vastaavasti ikääntyneiden osuus on kasvanut. Lapsiperheiden osuus ylittää maan keskiarvon vain Rovaniemellä ja Ranualla. Lapissa lapsiperheiden pienituloisuusaste eli pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien alle 18-vuotiaiden osuus kaikista alueen alle 18-vuotiaista on vuonna 2007 korkeampi kuin koko maassa. Erityisen korkea se on Savukoskella, Ranualla ja Kolarissa. Näissä kunnissa pienituloisuusaste on yli kymmenen prosenttiyksikköä korkeampi kuin koko maassa.

Kuva 1: TUKEVA 2 osahankealueet (Oulun seutu, Oulunkaari, Kainuu ja Lappi)

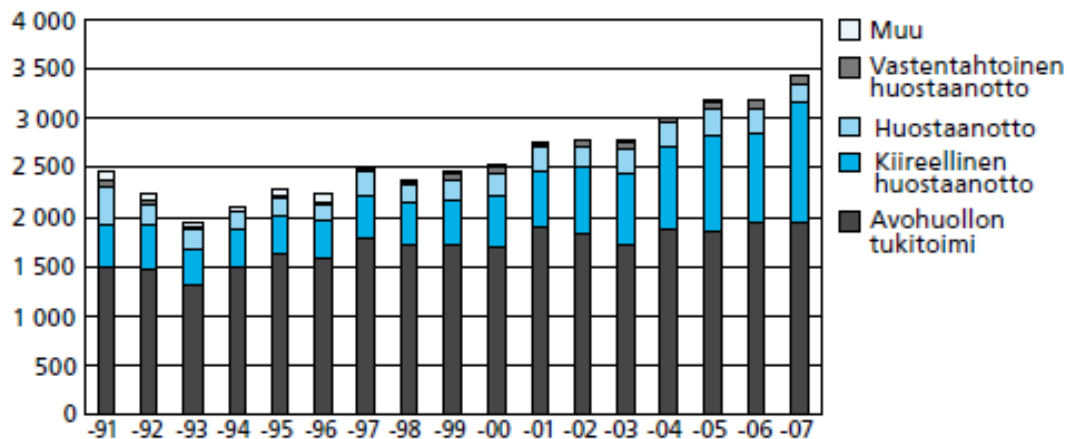
2. Kansalliset linjaukset

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisessa kehittämissuunnitelmassa tavoitellaan syrjäytymisen vähentämistä ja kuntalaisten osallisuuden lisäämistä, väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä terveyserojen kaventamista. Lisäksi Kaste-ohjelmassa tavoitellaan palvelujen laadun, saatavuuden ja vaikuttavuuden parantamista ja alueellisten erojen vähentämistä. Kaste-ohjelman lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuuden uudistamiseen tähtäävässä ohjelmassa keskeisenä ajatuksena on lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen tukeminen ensisijaisesti heidän omilla kasvu- ja kehitysympäristöissään sen sijaan, että heidät erotetaan luonnollisista ihmissuhteista ja arjen toimista. Näihin tavoitteisiin pyritään vastaamaan myös Tukeva jatkohankkeen avulla. Palvelujärjestelmiä muokataan tukemaan lasten ja nuorten terveyttä sekä ehkäisemään ongelmia ja häiriöitä.

AVAININDIKAATTORI: Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten määrä

	1992	1997	2002	2007
lapsia ja nuoria	9 636	11 836	14 182	16 059

Kodin ulkopuolelle ensi kertaa tilastovuonna sijoitettujen lasten sijoitusperuste vuosina 1991–2007 (N)

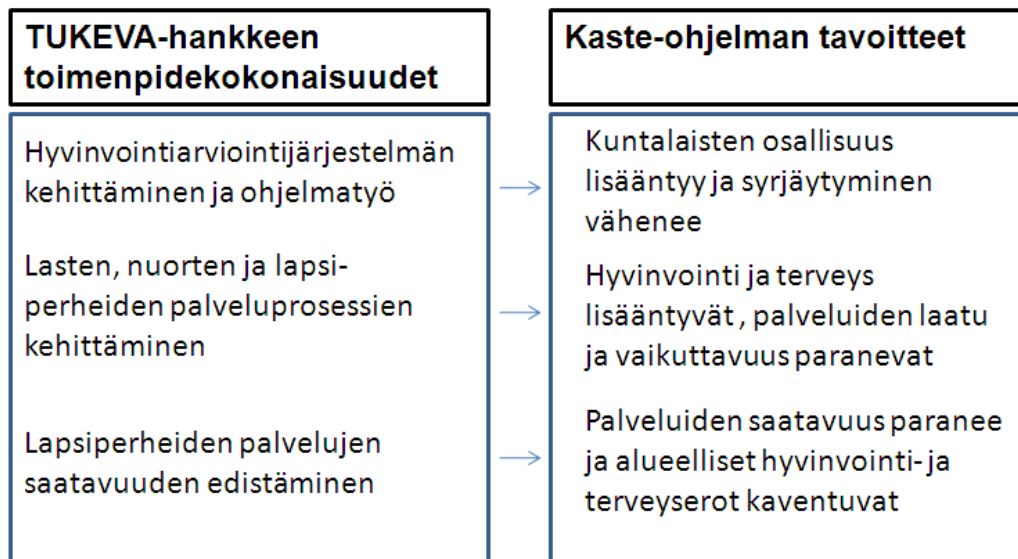

Kuva 2: Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten määrä 1992-2007 (yllä), Kodin ulkopuolelle ensi kertaa tilastovuonna sijoitettujen lasten sijoitusperuste vuosina 1991-2007 (alla). (Lähde: Lapsiperheiden hyvinvointi 2009, s. 214, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.)

3. TUKEVA 2 -hankkeen tavoitteet ja tavoitekohtaiset toimenpidekokonaisuudet

Hankkeen tavoitteena on

- 1) *Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittäminen ja ohjelmatyö*
- 2) *Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluprosessien kehittäminen*
- 3) *Lapsiperheiden palvelujen saatavuuden edistäminen*

Kuva 3: TUKEVA-hankkeen toimenpidekokonaisuudet ja Kaste-ohjelman tavoitteet

Tehdyt muutokset alkuperäiseen hankesuunnitelmaan

Tässä tarkennetussa hankesuunnitelmassa on huomioitu rahoituspäätöksen mukaisesti 32,95 % (-1 310 649 eur) pienentynyt kokonaisbudjetti, joka on osahankealueiden yhteisellä päätöksellä huomioitu samassa suhteessa jokaiseen osahankebudjettiin. Täten jokaisen osahankkeen sekä yhteisen koordinaatio-osuuden budjettia on pienennetty samassa suhteessa (-32,95 %).

Hankesuunnitelmaan on tehty myös painotuksellisia muutoksia alkuperäiseen hankesuunnitelmaan verrattuna. Hankesuunnitelman kolme sisältökokonaisuutta on säilytetty, mutta osahankkeiden sisällä painotuksia eri toimenpidekokonaisuuksiin on tarkennettu. Toimenpidekokonaisuus 1 (Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittäminen ja ohjelmatyö) on pidetty ennallaan ja siihen panostetaan erityisesti Oulun seudun osahankkeessa yhteistyössä THL:n kanssa. Toimenpidekokonaisuus 2 (Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluprosessien kehittäminen) toteutuu myös, mutta alkuperäiseen suunnitelmaan verrattuna, tätä toteutetaan suppeammasti sekä lyhyemmän aikataulun puitteissa kuin alun perin oli suunniteltu. Esimerkiksi Oulun seudun osahankkeen osalta uusien pilottien käynnistäminen tässä toimenpidekokonaisuudessa on päätetty jättää kokonaan pois. Kaikissa osahankkeissa on kuitenkin toimenpiteitä tämän kokonaisuuden sisällä. Kolmannessa kokonaisuudessa (Lapsiperheiden palvelujen saatavuuden edistäminen) pääosa toimenpiteistä tehdään La-

pin osahankekokonaisuudessa, joka tulee jatkohankkeessa uutena alueena mukaan TUKEVA-hankekokonaisuuteen.

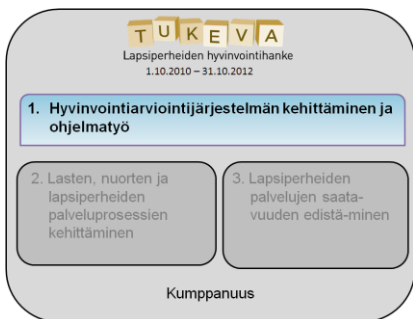
Tarkennettua jatkohankesuunnitelmaa on työstetty hankehenkilöstön sekä osahankealueiden toimesta ja suunnitelma on viety päätöksentekoon seuraavasti: TUKEVA:n kehittämissuunnitelmassa (7.4., 10.5., 8.6.), osahankkeiden ohjausryhmissä (Oulun seutu 9.4., 27.5., Kainuu 4.5., Lappi 3.5.), TUKEVA:n johtoryhmässä (sähköpostitse 8.-10.6.) sekä Oulun seudun seutuhallituksessa (17.6.2010).

Kuva 4: TUKEVA-hankkeen toimenpidekokonaisuuksien ydinsisällöt

Kumppanuus TUKEVA -hankkeessa:

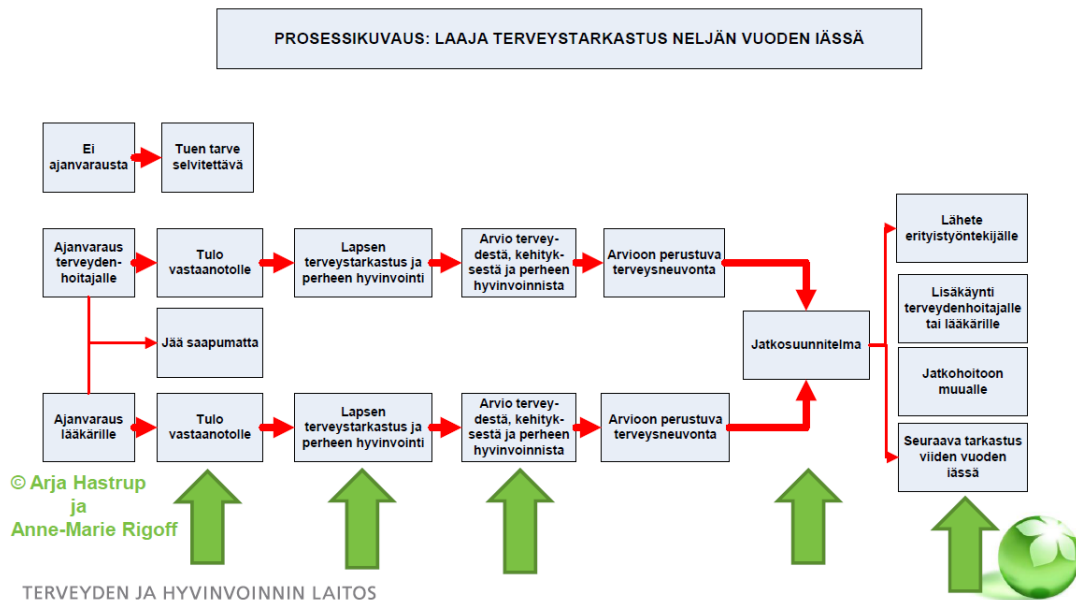
TUKEVA-hankkeessa huomioidaan hyvien käytänteiden jakaminen KASTE-toimijoiden kesken yhdessä sovitulla tavalla. Yhteistyötä KASTE-toimijoiden kesken koordinoi THL. Kumppanuus tarkoittaa myös TUKEVA-alueen sisäistä asiantuntijuuden vaihtoa ja erityisesti TUKEVA 1:en aikana kertyneen osaamisen hyödyntämistä koko hankealueella (ennaltaehkäisevän työn hyvät käytänteet, moniammatillinen yhteistyö, vauvaperhetyö, perhekeskustoiminta). Olennaista on sekä työntekijätason että erityisasiantuntijatasoisen osaamisen hyödyntäminen. Lisäksi hyödynnetään projektihenkilöstön välistä tiedonvaihtoa ja asiantuntijuutta osahankkeiden kesken. Tätä toteutetaan kaikissa osahankkeissa kertyneen sekä alueilta löytyvän erityisasiantuntijuuden puitteissa TUKEVA-hankkeen aikana tunnistettuihin asiantuntijatarpeisiin.

3.1. Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittäminen

Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on kehittää hyvinvointiarviointijärjestelmiä raportoinnin ja tiedon hyödyntämisen näkökulmasta sekä luoda toimintamalli, joka mahdollistaa kerätyn tiedon hyödyntämisen perustyössä ja päätöksenteossa.

Pilotointikohteeksi on valittu neuvoloissa suoritettava laaja ikäkausittainen terveystarkastus 4-vuotiaille lapsille (kuva 5). Neuvolakäynnin aikana kerätään lapsesta ja hänen perheestään indikaattoritietoja joiden avulla muodostetaan kokonaisnäkemys lapsen ja perheen hyvinvoinnin tilasta ja tilanteesta. Terveystarkastuksen ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa työstyetty ja hankkeessa pilotoitu toimintatapa/malli on siirrettävissä myös muihin ikäkausittaisten arviointien prosesseihin.

Kuva 5: Laaja terveystarkastus neljän vuoden iässä (Arja Hastrup / Anne-Marie Rigoff, Terveystarkastus ja hyvinvoinnin laitos (THL))

Ikäkausittaisten hyvinvointiarviointien keskeisenä elementtinä on koko perheen tilanteen huomiointi. Tavoitteena on ikäryhmittäisten laajojen hyvinvointiarviointien sisällöllinen kehittäminen asetuksessa (N:o 380/2009) säädettyjen laajojen terveystarkastusten mukaisesti: odotusaika, 4 kk, 18 kk, 4 v, 1-1k, 5-1k, 8-1k. Kehittämisessä on huomioitava ketkä osallistuvat, keiden eri tahojen tietoja hyödynnetään (ja kirjataan lapsen tietoihin) hyvinvointiarvioinnissa sekä miten tiedot siirtyvät esim. koulun aloitusvaiheessa neuvolasta ja esikoulusta kouluterveydenhuollossa tehtävään laajaan hyvinvointiarviointiin. TUKEVA 1 -hankkeessa on tehty odotusaikaan kuuluvan hyvinvointiarvioinnin sisällön mallinnus, jonka pilotointi on käynnissä.

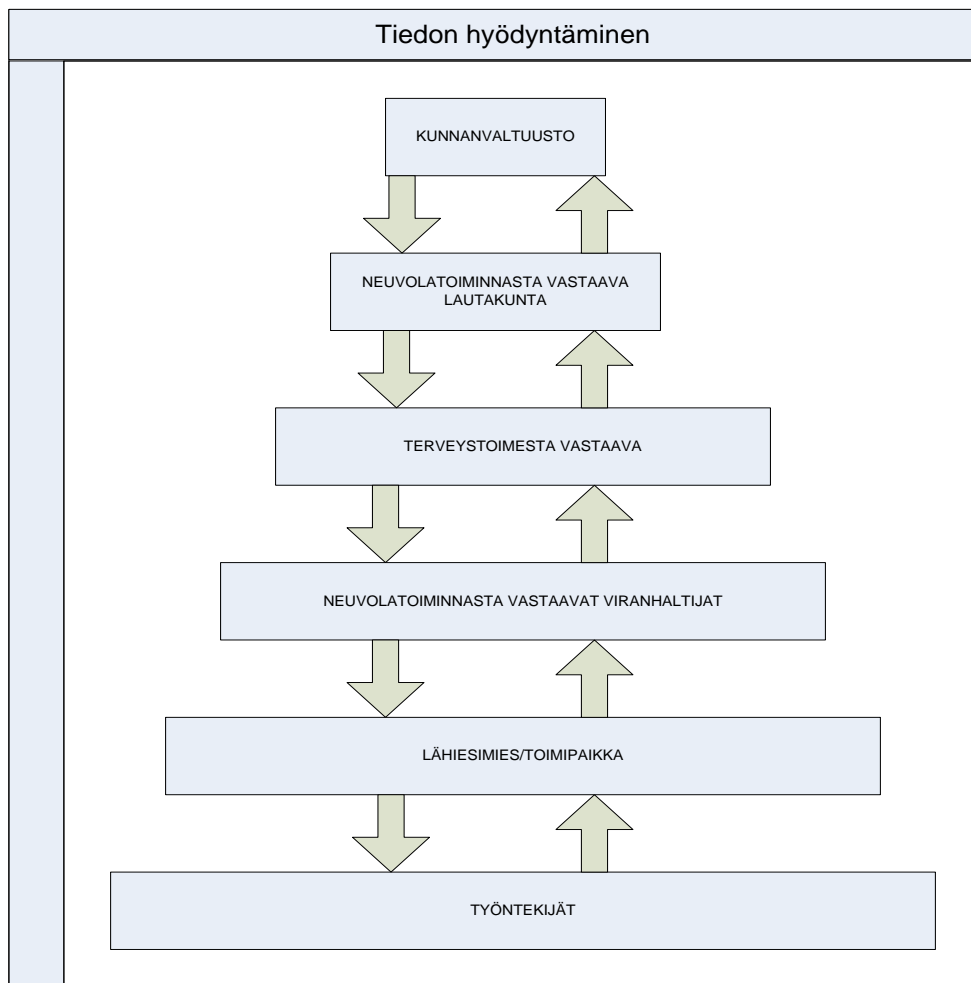
1. Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittäminen ja ohjelmatyö

2. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluprosessien kehittäminen

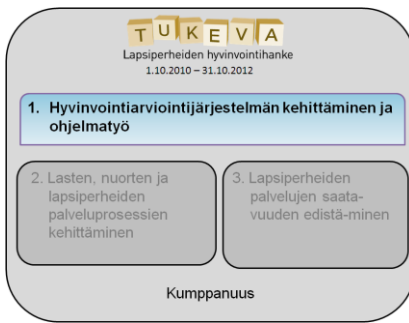
3. Lapsiperheiden palvelujen saatavuuden edistäminen

Kumppanuus

TUKEVA 2 -hankkeessa mallinnetaan ja pilotoidaan (sisältö ja prosessi) valituissa kunnissa ikäkausittaisiin hyvinvointiarviointeihin liittyen laaja terveystarkastus neljän vuoden iässä. Samalla kehitetään siis toimintamalli, joka mahdollistaa tiedon hyödyntämisen toiminnan kehittämisessä ja päätöksenteossa (raportointi). Hankkeessa kehitetään malli siitä, mitä tietoja ja kuinka usein niitä tarkastellaan tilastoyhteenvetona niin työntekijätasolla kuin eri hallinnollisilla päätöksentekotasoilla (esim. lähiesimies, yksikön esimies, toimialueen johtoryhmä, kunnanvaltuusto) – "ydintietojen" integroituminen kunnan johdon tietojärjestelmiin. Olenaista on kerättävän ja raportoitavan tiedon hyödyntäminen myös työntekijätasolla ja eri ammattiryhmien välillä. Mallissa huomioidaan myös uusien kirjaamiskäytäntöjen käyttöönoton vaatimat hallinnolliset päätökset sekä yhtenäisten kirjaamiskäytäntöjen edellyttämä koulutus ja viestintä. Tähän kokonaisuuteen liittyen selvitetään myös mahdollisuus pilotoida sähköistä lastenneuvolakäsikirjaa samassa yhteydessä (THL/Jarmo Salo).

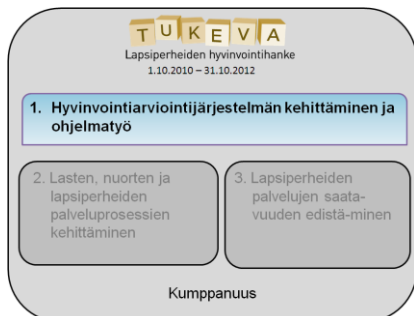

Kuva 6: Tiedon hyödyntäminen (Arja Hastrup / Anne-Marie Rigoff, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL))

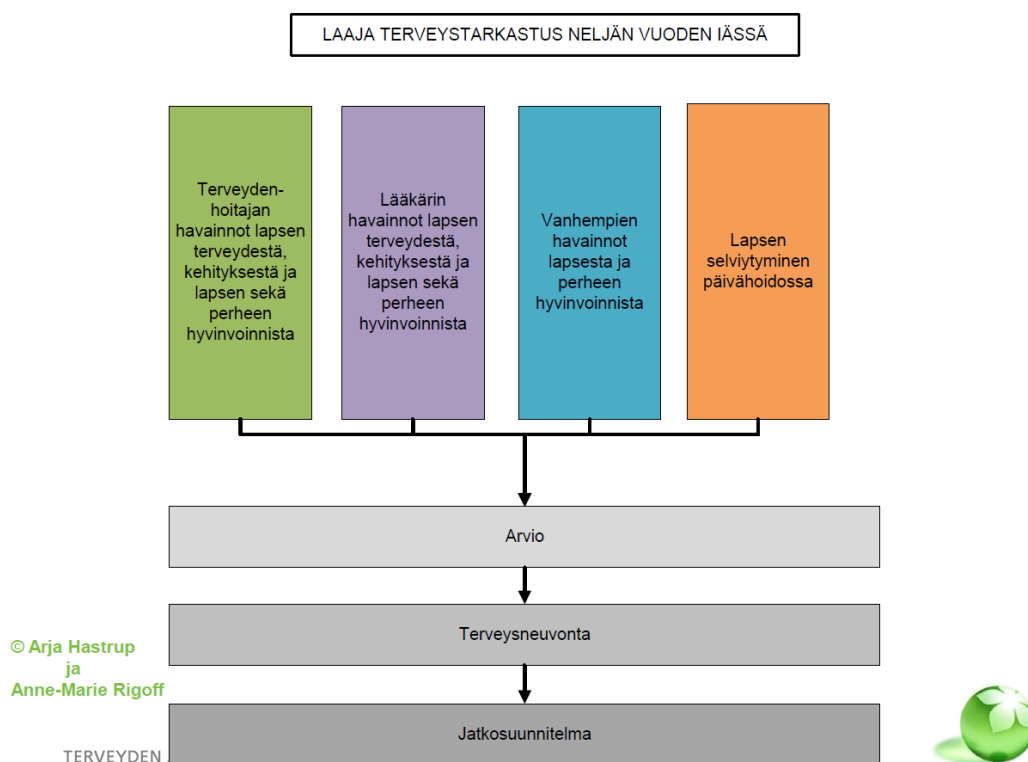

Pilotoinnin yhteydessä tieto kerätään perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokituksen (SPAT) mukaisista indikaattoreista laajennettuna lasten- ja nuorten terveysseuranta (LATE) –indikaattoreilla THL:n kanssa yhdessä kehitetyn prosessin mukaisesti. Pilotointi sisältää myös koulutuksen tiedonkeräämiseen ja talentamiseen sekä datan hyödyntämiseen (kuva 6).

Lasten terveysindikaattoreista ensimmäisenä on mahdollista ottaa käyttöön pituus ja paino (suhteellinen paino). LATE -hankkeessa määriteltyjen lasten kasvun ja kehityksen rakenteisista tiedoista valitaan noin 10 keskeisintä tietoa, joita ehdotetaan pilotoitavaksi TUKEVA-hankkeessa osana valtakunnallista perusterveydenhuollon avohoidon tilastouudistusta (AvoHilmo) ja SPAT-toimintoluokitusta. Alustava ehdotus THL:n koodistopalvelimen johtoryhmälle ja 4 - vuotis tarkastuksessa kirjattaviksi indikaattoreiksi: tupakointi (mol. vanhemmat), alkoholin käytön riskitesti (AUDIT) (mol. vanhemmat), pituus, paino, huoli-kysymys, vanhempien tai äidin koulutus/ammatti, leikki-ikäisen lapsen neurologinen arvio (LENE), lastenpsykiatrisen hoidon tarpeen arviointilomake (LAPS) ja oirekysely. Indikaattoreiden valinnassa on huomioitu mahdollisuus muodostaa kokonaisnäkemys lapsen/perheen hyvinvoinnin tilasta ja tilanteesta, vaikka pilotointiin onkin mahdollista ottaa mukaan vain rajallinen määrä indikaattoreita.

Pilotoinnin ja prosessin toimivuuden todentamisen jälkeen malli on siirrettävissä myös muihin ikäkausittaisten arviointien prosesseihin. TUKEVA toimisi siis ensimmäisenä pilotoivana hankkeena ko. malliin liittyen. TUKEVA:n henkilöstö osallistuu prosessimallin suunnitteluun yhdessä THL:n Anne-Marie Rigoff:n ja Arja Hastrupin kanssa jo nykyisen TUKEVA-hankkeen aikana ja varsinainen pilotointi sekä koulutukset tehdään suunnitelman mukaisesti jatkohankkeessa.

Kuva 7: Laaja terveystarkastus neljän vuoden iässä (Arja Hastrup / Anne-Marie Rigoff, THL)

1. Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittäminen ja ohjelmatyö

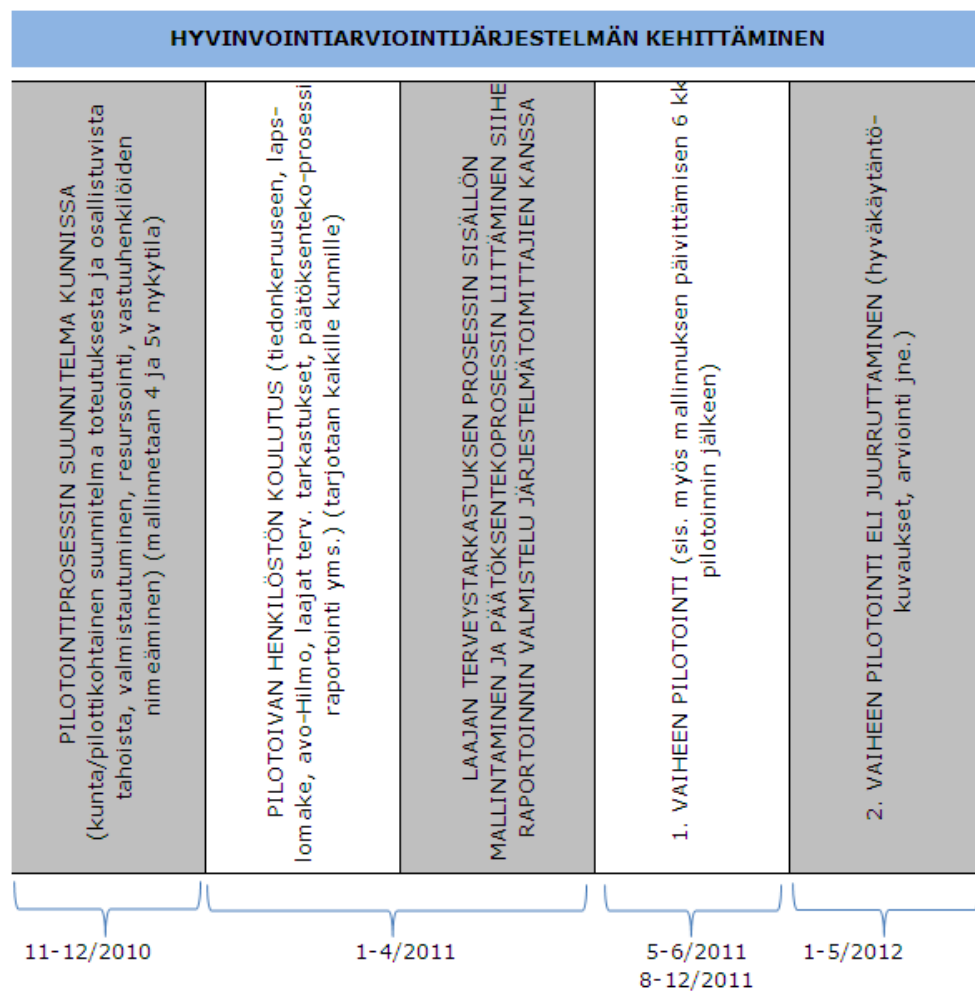
2. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluprosessien kehittäminen

3. Lapsiperheiden palvelujen saatavuuden edistäminen

Kumppanuus

Oulun seudun osahankkeessa:

Laajan 4-vuotistarkastuksen pilotointi toteutetaan valituissa kunnissa/neuvoloissa osahankealueella. Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittämisessä indikaattorityön osalta tehdään yhteistyötä myös Kaste-ohjelmaan kuuluvan Terveempi Pohjois-Suomi (terps) –hankkeen kanssa, jossa työestetään laajemmin hyvinvointi-indikaattoreita osana Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelmatyötä.

Kuva 8: Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittämistyö Oulun seudun kunnissa

1. Hyvinvointiarviointijärjestelmän kehittäminen ja ohjelmatyö

2. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluprosessien kehittäminen

3. Lapsiperheiden palvelujen saataavuuden edistäminen

Kumppanuus

	kunta 1	kunta 2	kunta 3	kunta 4	kunta 5	kunta 6	kunta 7	kunta 8	kunta 9	kunta 10
HYVINVOINTIARVIOINTIJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN JA OHJELMATYÖ										
1. HYVINVOINTIARVIOINTIJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN (laajat terveystarkastukset 4-vuotiaille, raportointi, päätöksenteko) (kunnista ostetaan yht 440 hlötyöviikkoa)										
LAAJAN TERV.TARKASTUKSEN PILOTOINNIN VASTUUHENKILO KUNNISSA	X *)	X *)	X *)							
PILOTOINNISTA JA TOIMENPITEISTÄ TIEDOTTAMINEN KUNNISSA (3 vastuuhlö toteuttaa)	X *)	X *)	X *)	X	X	X	X	X	X	X
PILOTOINTIPROSESSIN SUUNNITTELU	X *)	X *)	X *)							
KOULUTUKSET (laps-lomake, avohilmo, tiedonkeraaminen, raportointi yms.)	X *)	X *)	X *)	X	X	X	X	X	X	X
PROSESSIN MALLINNUKSET (terv.tark. raportointi, päätöksenteko)	X *)	X *)	X *)							
MALLINNUKSEN KOMMENTOINTI KUNNISSA				X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)
1. VAIHEEN PILOTOINTI 4-VUOTISTARKASTUKSISSA	X *)	X *)	X *)							
PILOTOIDUN MALLIN MAHDOLLISET KORJAUKSET/PÄIVITYS	X *)	X *)	X *)							
2. VAIHEEN PILOTOINTI 4-VUOTISTARKASTUKSISSA	X *)	X *)	X *)							
ARVIOINTI	X *)	X *)	X *)							
HYVIEN KÄYTÄNTÖJEN KUVAUKSET PILOTEISTA	X *)	X *)	X *)							
UUSIEN TOIMINTATAPOJEN KOULUTTAMINEN KUNTIIN	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)
2. LAPSI JA NUORISOPOLIITTINEN OHJELMATYÖ (kunnista ostetaan yht 30 hlötyöviikkoa)										
KOKEMUSPERÄISEN TIEDON HYVINVOINTITUTKIMUKSET	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
LAPSI JA NUORISOPOLIITTINEN OHJELMATYÖ	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)
LASTEN, NUORTEN JA LAPSIPERHEIDEN PALVELUPROSESSIN KEHITTÄMINEN (TUKEVA 1 PILOTTIPROSESSIN JUURUTTAMINEN) (kunnista ostetaan yht 105 hlötyöviikkoa)										
JUURUTUKSEN VASTUUHENKILO KUNNISSA (kuntien yhteinen)				X *)						
JUURUTTAMISTOIMENPITEISTÄ TIEDOTTAMINEN KUNNISSA (1 vastuuhlö tekee kaikille)	X	X	X	X *)	X	X	X	X	X	X
OPPIMISVERKOSTON ALOITUSTILAISUUS	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)
KOULUTUKSET (uudet menetelmät yms.)	X	X	X	X *)	X	X	X	X	X	X
HYVIEN KÄYTÄNTÖJEN KOULUTTAJAT VALITUISTA PILOTEISTA KUNNISSA (esim. 5 kpl)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)
HYVIEN KÄYTÄNTÖJEN TYÖPAJATYÖSKENKELY (SUPPEAT)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)
HYVIEN KÄYTÄNTÖJEN VERKOSTOTYÖPAJAT (LAAJAT)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)	X *)
*) TÄHDellä MERKITYISTÄ TOIMENPITEISTÄ HANKE MAKSAA KUNNALLE 23 EUR/H Kunnista ostettava asiantuntijapalvelu yhteensä n. 575 hlötyöviikkoa = 490 000€										

Kuva 9: Oulun seudun kuntien osallistuminen TUKEVA 2 toimenpidekokonaisuuksiin

Kainuun osahankkeessa:

Hyödynnetään LATE- tutkimuksen tuloksia Kainuun alueelta kouluterveys- ja oppilashuollossa ja valitaan painopistealueet kunkin seudun lasten ja nuorten palvelujen kehittämiseen. Hanke tukee näiden painopistealueiden kehittämistä alueilla. Seurataan 4-vuotistarkastusten pilotoinnin kehittymistä.

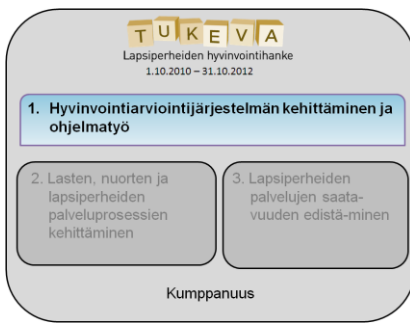
Oulunkaaren ja Lapin osahankkeissa:

Ikäkausittaisen hyvinvointiarvion pilotointi aloitetaan Oulun seudulla ja uutta toimintatapaa pilotoidaan mahdollisuuksien mukaan myös Oulunkaaren ja Lapin alueilla.

3.2. Ohjelmatyö

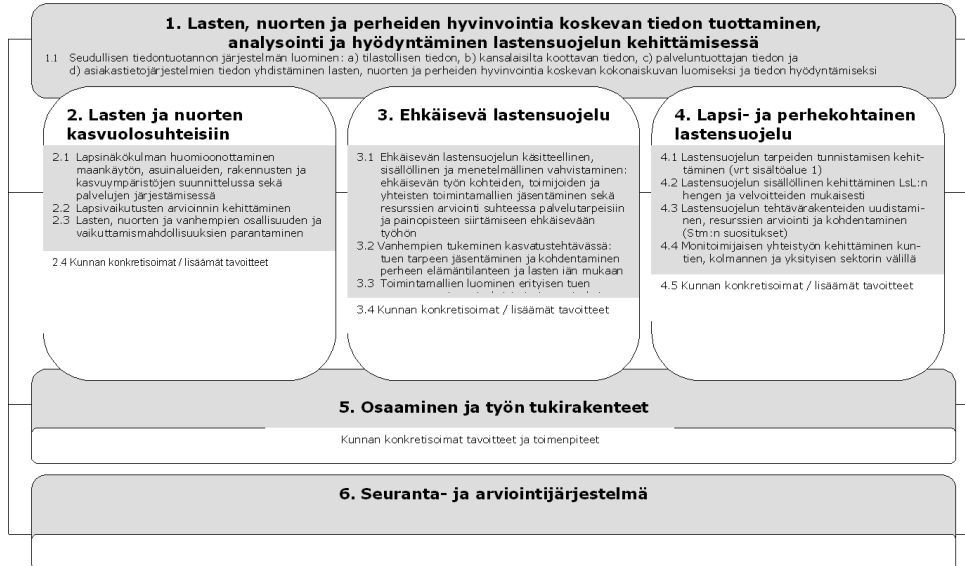
Oulun seudun osahankkeessa

Oulun seudun osahankkeessa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointitavoitteet, indikaattorit ja palvelurakenteeseen liittyvät tavoitteet ja toimenpideehdotukset kootaan lapsi- ja nuorisopoliittiseksi ohjelmaksi, jonka avulla saadaan lähtökohta poliittiselle päätöksenteolle ja edellytyksiä hyvinvointipalveluiden johtamistyöhön kohdejoukkoa tukevien palveluiden kehittämiseksi ja turvaamiseksi. Ohjelmatyössä huomioidaan seudulle vuoden 2009 aikana laaditut lastensuojelulain edellyttämät lasten ja nuorten hyvinvointia koskevat lastensuojelun suunnitelmat sekä niissä esitetyt seudulliset suositukset (kuva 10). Ohjelmatyössä kiinnitetään huomiota myös yleisemmin lapsivaikutusten arviointiin sekä mm. monikulttuurisuuden huomioimiseen.

LASTENSUOJELUN SUUNNITELMAN STRATEGIAN SISÄLTÖALUEET OULUN SEUDULLA

= Seudullisesti toteutettavat strategian sisällöt ja tavoitteet = Kuntakohtaisesti täsmennettävät tavoitteet (Työkokous 4.5.2009)

Kuva 10: Lastensuojelun suunnitelman strategian sisältöalueet Oulun seudulla

Ohjelmatyössä kiinnitetään erityistä huomiota kuntalaisten osallistumismahdollisuuksiin ja hyödynnetään esim. olemassa olevia lasten ja nuorten foorumeita heidän näkemystensä selvittämiseksi. Nuorten osallistumista tukevia kanavia hyödynnetään ohjelmatyössä, esim. osallisuusryhmä ja oppilaskuntatyössä. Kuntalaisten ja erityisesti nuorten osallistamista/kuulemista toteutetaan mm. kuntien nuorisopalveluiden arviointiseminaareissa. Lapsiperheiden hyvinvoinnin tilaa kartoittava tutkimus 11, 14 ja 17 vuotiaille toteutettiin TUKEVA 1:n aikana ja muiden ikäryhmien osalta kokemukseräiseen hyvinvointitietoon perustuvaa tutkimustyötä jatketaan TUKEVA 2:ssa. Tutkimusten tuloksia hyödynnetään ohjelmatyössä.

Kainuun, Oulunkaaren ja Lapin osahankkeissa

Tätä kokonaisuutta ei toteuteta TUKEVA-hankkeen puitteissa muissa, kuin Oulun seudun osahankkeessa mutta ohjelmatyötä tehdään myös näillä hankealueilla.

3.3. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluprosessien kehittäminen

TUKEVA kehittämisprosessin sekä TUKEVA 1:ssä pilotoitujen palveluprosessien juurruttaminen sekä siirtäminen toisille TUKEVA-alueille. Jatkokehitettävien toimintatapojen ja palveluprosessien mallintaminen ja pilotointi.

- TUKEVA 1. -hankkeessa kehitettyjen/mallinnettujen/pilotoitujen toimintamallien kehittämisprosessin levittäminen valtakunnallisesti. Koko kehittämisprosessi mallinnetaan ja on sitä kautta vietävissä esim. valtakunnalliseen prosessipankkiin. Sisältää kuvauksen kehittämisaihioiden keräämisestä kunnista, työstämisen kuntien monitoimijaisissa työryhmissä sekä projektin vastuuhenkilötyöryhmissä, pilotoinnin, arvioinnin ja seurannan sekä myös varsinaiset kehitetyt toimintamallit sekä niiden levittäminen ja vienti päätöksentekoon kunnissa.
- Juurrutetaan TUKEVA 1:ssä hyviksi todettuja pilotoituja toimintamalleja.
- Mallinnetaan ja pilotoidaan uusia toimintatapoja lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluissa.

Oulun seudun osahankkeessa:

Oulun seudun kuntien palvelutarpeista valikoitui TUKEVA 1:n aikana 14 kehitettävää ja pilotoitavaa prosessia. Prosessit pilotoidaan TUKEVA 1:n aikana ja niistä valitaan seudullisiksi toimintatavoiksi toimiviksi todetut prosessit, jotka viedään TUKEVA 2:n aikana kunnissa juurrutettaviksi ja osaksi perustyötä joko virkamies- ja/tai poliittisen päätöksentekoprosessin kautta mukailen kunkin kunnan omia päätöksentekokäytäntöjä Oulun seudun kunnissa sekä mahdollisuuksien mukaan myös muilla osahankealueilla.

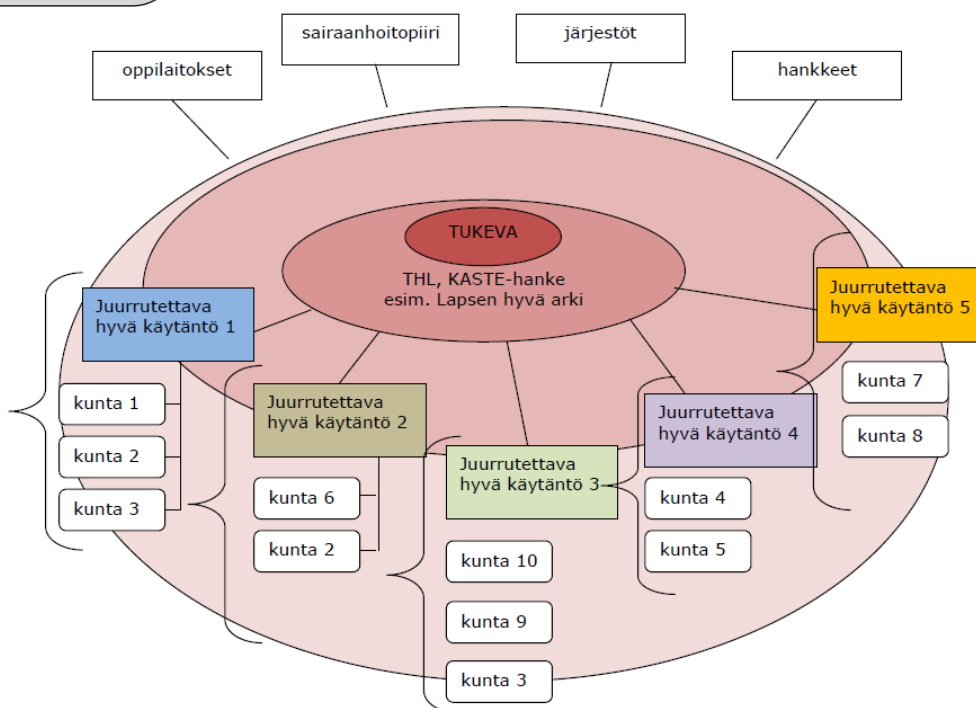
TUKEVA 2:n aikana myös TUKEVA:n ”kehittämisprosessi” mallinnetaan hyödynnettäväksi niin TUKEVA:n alueilla kuin valtakunnallisesti. Toimintamallien kehittämisprosessista on tarkoitus tuottaa pro gradu tutkielma. Prosessiohtamisen pro gradu tehdään Lapin yliopiston Yhteiskuntatieteelliselle laitokselle.

Oulun seudun osahankkeessa keskitytään alkuperäisestä hankesuunnitelmasta poiketen toteuttamaan ainoastaan aikaisempien prosessien juurruttamistoimintatavat oppimisverkostona eikä käynnistetä uusia pilotteja tähän toimenpidekokonaisuuteen.

Juuruttaminen

Oppimisverkosto juurruttamisen kehikkona

Oppimisverkosto tarkoittaa juurrutettavien mallien jakamista, jossa mallit jaetaan ryhädynamiikkaa, henkilökohtaista neuvontaa sekä laajoja seminaareja hyödyntävänä toimintatapana.

Kuva 11: TUKEVA 1:ssä Oulun seudun kunnissa pilotoitujen toimintamallien juurruttamissuunnitelma

Oppimisverkosto toteutetaan yhteistyössä THL:n kanssa. Työpajat muodostuvat ”hyvä käytäntö” -kohtaisesti. Työpajoihin kuuluvat niiden kuntien edustajat, jotka ovat valinneet ko. hyvän käytännön juurrutettavaksi. Lisäksi työpajoihin osallistuvat myös pilotoinnista vastaavat työntekijät (hk-kouluttajat) valituista piloteista.

Koulutukset

Osana oppimisverkoston toimintaa järjestetään koulutusta esimerkiksi toiminnallisista ryhmäohjausmenetelmistä sekä Baro.fi-menetelmästä. Koulutuksia tarjotaan kaikille seudun kunnille, riippumatta siitä, osallistuuko kunta ko. toimintamallin juurruttamiseen. Tarvittaessa voidaan tutustua muualla tehtävään vastaavaan toimintaan.

Perehdytys hyvään käytäntöön

Hyvää käytäntöä Tukeva 1-hankeessa pilotoimassa olleet työntekijät (hk-kouluttajat) jalkautuvat juurruttamistyöhön. Työ voi olla esim. ”vierihoitoa”, ohjausta, konsultointia, jne. ja tapahtuu niissä kunnissa, jotka ovat ko. hyvän käytännön valinneet juurrutettavaksi. Projektityöntekijä koordinoi ja tukee juurruttajien työtä. Tämä vaihe kestää kaksi kuukautta. Juurruttajien työpanos kustannetaan hankkeesta kunnille.

Kuntien työntekijöiden (juurruttajien) tekemä juurruttamistyö jatkuu joulukuusta 2010 syyskuulle 2011. Projektityöntekijä ohjaa ja tukee toimintaa. Työpajat kokoontuvat juurruttamisjakson aikana.

Juuruttamistyön arviointi

Arviointi toteutetaan yhteistyössä Oulun seudun ammattikorkeakoulun kanssa. Arviointia toteutetaan juurruttamistyön aikana ja siihen osallistuvat asiakkaat, työntekijät ja esimiestaso (toiminnalliset, osallistavat menetelmät). Juurruttamisjakson päättyessä tehdään tarvittavat muutokset hyvän käytännön prosessimallinnukseen. Vuoden kuluttua juurruttamistyön päätymisestä (kevät 2012) arvioidaan ovatko toimintamallit juurtuneet kunnan vakiintuneiksi hyväksi käytännöiksi. Hyvät käytännöt kuvataan THL: hyvien käytäntöjen ”pankkiin.”

Juuruttamisen ja koulutusten yhteydessä huomioidaan erityisesti ylisektorillinen ja moniammatillinen työskentely, yhteistyö kolmannen sektorin kanssa sekä ryhmäkohtaisen toiminnan kehittyminen ja yhteisöllisyyden lisääminen.

Kainuun osahankkeessa:

Toimenpiteinä vauva- ja taaperoiikäisten perheiden tukemisessa:

Jatketaan TUKEVA 1:ssä rakennettujen varhaisen vuorovaikutuksen tukemisen ja hoitamisen hoitopolkujen ja -mallinnuksien juurruttamista arjen käytäntöihin ylisektorisessa toimintaympäristössä; erikoissairaanhoidossa ja perustasolla perhekeskuksissa, sekä jatketaan tätä tukevien rakenteiden vahvistamista.

Tehostetaan perheneuvolan osaamisen hyödyntämistä vauvaperheiden hoidon kehittämisessä perustason työympäristöissä perhekeskusten yhtenä toimintatapana, nimetään vauvaperhetyön kehittäjätyöntekijät perhekeskuksissa. Käynnistetään vauva-vanhempi vuorovaikutusta, vanhemmuutta ja parisuhdetta tukevia ja hoitavia ryhmiä perustasolla ylisektorisena, moniammatillisena yhteistyönä.

Lisätään kumppanuutta kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ennaltaehkäisevän työotteen sekä perheiden osallisuuden vahvistamiseksi.

Ylläpidetään vauvaperhetyön verkostoja ja lisätään varhaisen vuorovaikutuksen hoitamisen osaamista Kainuun alueella mukaan lukien perustason toimijat ja erikoissairaanhoidon: perhekeskusten vauvaperhetyön kehittäjätyöntekijöiden ja erikoissairaanhoidon konsultatiiviset ja koulutukselliset verkostotapaamiset.

Aloitetaan erikoissairaanhoidon lastenpsykiatrisen osaston ja poliklinikan vauvaperhetyö, lisätään osaamista varhaisten vuorovaikutushäiriöiden vaativassa hoidossa ja kokeillaan hoitokäytäntöjen sekä konsultatiivisen työn aloittamista perustasolle. Tämän tavoitteen saavuttamisessa oleellista on yhteistyön lisääminen Oulun yliopistollisen sairaalan lastenpsykiatrisen yksikön kanssa vauvaperhetyön konsultoinnin ja kouluttamisen alueella.

Nuoret 13- 18v:

Taustaa: Kainuun Maakunta –kuntayhtymä palkkaa v. 2010 strategiansa mukaisesti pysyvästi kolme psykiatrista sairaanhoitajaa perustasolle seudullisesti mielenterveystyöhön vahvistamaan nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuutta. Hallinnollisesti hoitajat tulevat toimimaan osana kouluterveydenhoitoa. Maakunta -kuntayhtymä on tehnyt päätöksen myös kuuden koulupsykologin toimien perustamisesta. Kainuussa koulupsykologipalveluita on annettu lähinnä perheneuvolassa tai aikuisten mielenterveyspalveluissa. Alustavasti on suunniteltu, että koulupsykologien työ on ennaltaehkäisevän työn alueella ja psykiatristen sairaanhoitajien tehtävä taas varhaisen vaiheen tuessa ja perustason mielenterveyspalvelujen tuottamisessa, esimerkiksi nuorten masennuksen huomioiminen ja hoito mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

TUKEVA 2 Kainuun osahankkeessa halutaan tukea tämän uuden pysyvän rakenteen toimintamallien luomista. Uudet osaamis- ja palveluresurssit halutaan kiinnittää jo olemassa oleviin palveluprosesseihin, samoin kuin luoda uusia työtapoja nuorten palveluihin. Samalla on tarkoitus luoda uusia toimintatapoja, jossa eri toimijoiden monialainen asiantuntijuus, osaaminen ja yhteistyö tulee hyödynnetyksi nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Maakunnallisessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan (valmistuu syksyllä 2009) on kirjattu yhdeksi tavoitteeksi maakunnallisen oppilashuollon vuosittaisen foorumin järjestäminen ja maakunnallisen oppilashuollon ohjausryhmätoiminnan käynnistäminen. Oppilashuolto tarvitsee yhteisen seurantajärjestelmän, arvioinnin ja määrittelyä nuorten hoitoon ohjautumisesta ja vastuunjaosta palvelujen verkostossa. Tavoitteena on selkiyttää uusien työntekijöiden perustehtävä ja rooli nuorten palvelujärjestelmässä perustasolla ja erityispalveluissa, selkiyttää koulupsykologien, oppilashuollon, lastensuojelun, nuorisopsykiatrian ja kouluterveydenhuollon työkakoa ja nuorten hoitoon ohjautumista. Tärkeää on, ettei oppilashuolto-työ jää irralliseksi muutaman asiantuntijan toiminnaksi vaan, että se on osa kaikkien koulu yhteisössä toimivien arkityötä.

Tässä työssä selvitetään TUKEVA 1:n Oulun seudun osahankkeessa kehitettyjä nuorten palvelujen prosessien soveltuvuutta osaksi perustoimintaa Kainuussa esim. EXIT-pilottia (nopea puuttuminen yläluokilla olevien nuorten vaikeuksiin).

Kehitetään ja vahvistetaan siirtymävaiheita nuorten tuen polulla koko palvelujärjestelmässä (varsinainen koulutyö, kouluterveydenhuolto sisältäen mielenterveystyön, koulukuratiivinen ja –psykologinen työ, perheneuvola, perhetyö, lastensuojelu, nuorisopsykiatria, aikuispsykiatria) ja vahvistetaan perheen ja nuoren osallisuutta palveluprosessissa. Tarkastellaan ja vahvistetaan kolmannen sektorin, nuorisotoimen ja sosiaali- ja terveyspalvelujen mahdollisuuksia tukea yhdessä nuoria omassa kehitysympäristössään perhekeskusten ja koulutyön kontekstissa.

Soveltavan taiteen osioissa syvennetään yhteistyötä koulun, terveydenhuollon ammattilaisten ja taiteen ammattilaisten välillä. Prosessi toteutetaan yhdessä terveydenhuollon ammattilaisten kanssa ja kehitetään uusi taiteen harjoitus- ja työmenetelmiä, joka tukee nuoren kasvua. Tämän lisäksi psykiatristen sairaanhoitajien ja kouluterveyshoitajien osallistuminen taiteen työpajoihin ja harjoitusprosessiin avaa heidän päivittäiseen työhönsä uusia näkökulmia. Tavoitteena on osallistavan taiteen ja terveydenhuollon työmenetelmien soveltamisesta ja jakamisesta dialogissa eri osaamisalueiden kanssa.

Uutena ulottuvuutena on harjoitteiden sisältöjen tuominen normaalista koulutyöskentelystä ja niiden sosiaalisista tilanteista prosesseihin ja työpajoihin. Tavoitteena osallistavan taiteen työpajassa ja teatteri/tanssi- ja musiikki- tuotannossa on nuorten itsetuntemuksen ja -luottamuksen kasvaminen. Prosessin tarkoituksena on opettaa nuoret tuntemaan itsensä arvokkaaksi ja kokemaan elämänsä tarkoituksenmukaiseksi. Voimaannuttava kokemus syntyy taiteen omaksumisesta kommunikaatiovälineeksi. Taiteen omakohtainen tekeminen itsen kautta ryhmässä käynnistää väistämättä ihmisessä itsetutkiskelun ja olemassaolon kokemuksen syvenemisen. Soveltavan taiteen menetelmien käyttö koulutyössä vahvistaa myös koulun yhteisöllisyyttä ja lisää kouluviihtyvyyttä. Tässä osiossa pyritään tekemään yhteistyötä Kajaanin yliopiston varhaiskasvatustieteiden yksikön kanssa, esim. tarjoamalla mahdollisuuksia tutkimuksen/pro gradu työn tekemiseen.

Toisena uutena tavoitekokonaisuutena TUKEVA 2.:ssa on selvittää sosiaalisen median merkitystä ja osuutta nuorten palvelujärjestelmässä ja sen tuomia mahdollisuuksia tukea nuoria. Tavoitteena on koota yhteen jo olemassa olevaa kokemusta ja tietoa nuorten netin ja median käytöstä ja lisätä työntekijöiden osaamista ja mahdollisuuksia hyödyntää sähköisiä palveluväyliä nuorille palveluja tarjottaessa. Tulemme tekemään yhteistyötä muiden sosiaalisen median tutkivien/tuottavien yhteisöjen ja julkisen sektorin kanssa ja mahdollisesti pilotoimaan VALVOMO-palvelua Tekes-hankkeella.

Osahankkeen toisen vaiheen tavoitteet:

- Hyödynnetään LATE – tutkimuksen tuloksia Kainuun alueelta kouluterveys- ja oppilashuollossa ja valitaan painopistealueet kunkin seudun nuorten palvelujen kehittämiseen
- Otetaan käyttöön hankkeen 1. vaiheessa perhekeskuksissa pilotoitu Tukeva – työote nuorten palvelujen vahvistamisessa
- Selkiytetään uusien työntekijöiden perustehtävä ja rooli nuorten palvelujärjestelmässä perustasolla ja erityispalveluissa, selkiytetään koulupsykologien, oppilashuollon, lastensuojelun, nuorisopsykiatrian ja kouluterveydenhuollon työjakoa ja nuorten hoitoon ohjautumista

lon ja koulun yhteistyömenetelmiä. Pyritään saamaan järjestöjä mukaan kouluikäisten vapaa-ajan toiminnan kehittämiseen.

Lasten ja nuorten palveluiden kehittämisessä kiinnitetään erityistä huomiota asiakkaiden osallisuuteen ja pyritään kehittämään esim. sähköisen palautteen keräämistä.

Lapin osahankkeessa:

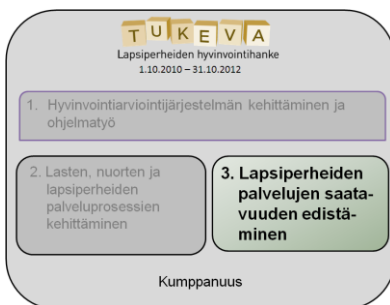
Jalkautuvat palvelut

Nuorille jalkautetuissa palveluissa kehittäjä-työntekijät toteuttavat ja koordinoivat sosiaali- ja terveydenhuollon, nuorisotoimen, koulun oppilashuollon ja kolmannen sektorin kanssa moniammatillisia nuorten ja perheiden varhaisen tuen toimintamalleja, joissa huomioidaan nuoren eri toimintaympäristöt ja niissä samanaikaisesti vaikuttaminen.

Nuorten palvelujen pilotit

- a) Itä-Lappi (Kemijärvi, Pelkosenniemi, Salla ja Savukoski) Kehittäjä-työntekijä toimii alueen kunnissa jalkautuen yläasteen kouluille. Sijoitustiiminä on Kemijärven mielenterveys- ja perhekliniikka. Kehittämistyössä korostuu kotikäyntityö.
- b) Rovaseutu (Rovaniemi ja Ranua) Kehittäjä-työntekijä työpari toimii alueen kunnissa jalkautuen yläasteen kouluille. Työparin sijoitustiiminä on Rovaniemen perheneuvola. Rovaseudulla kehittämistyössä korostuu perheneuvolan nopean tuen toimintamalli ja yhteistyö koulukuraattoreiden ja koulujen oppilashuollon henkilöstön kanssa.
- c) Luoteis-Lappi (Muonio, Kittilä, Kolari ja Pello) Kehittäjä-työntekijä toimii alueen kunnissa työparina jalkautuen yläasteen kouluille (vai nuorten toimintaympäristöön). Kehittäjä-työntekijän sijoitustiiminä on Pellon sosiaalitoimisto. Luoteis-Lapissa korostuu yhteistyö nuorisotoimen ja lastensuojelun kanssa.
- d) Länsi-Pohja (Keminmaa, Simo, Tornio ja Ylitornio) Kehittäjä-työntekijä toimii alueen kunnissa työparina jalkautuen yläasteen kouluille. Työntekijän sijoitustiimi sovitaan Tornion sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Länsi-Pohjassa korostuu yhteistyö Tervein mielin hankkeen kanssa.
- e) Kolpeneen palvelukeskus (Lapin kaikki kunnat) Kehittäjätyöntekijä toimii Kolpeneen kuntayhtymän erityistyöntekijöiden tiimissä. Tehtävänä on tukea palvelukeskuksen nuorten kanssa työskentelevien tiimien kehittämistyötä ja toimia koordinaattorina palvelukeskuksen ja kuntien yhteistyön lisäämisessä ja syventämisessä. Verkostokehittämisen tukeminen

Tuetaan lähityöntekijöitä aikaisemmissa hankkeissa koulutettujen menetelmien käytössä ja tuetaan tietoa uusista perheitä tukevista työskentelymalleista, 1) juurruttamalla ja levittämällä aikaisemmissa hankkeissa hyväksi todettuja erityisesti ennalta ehkäiseviä toimintamalleja

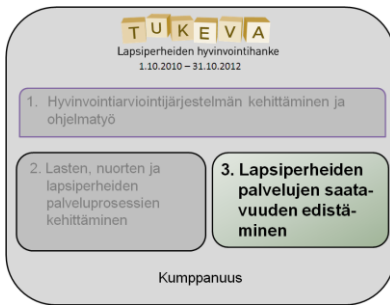
(esim. Toimiva lapsi & perhe – menetelmät, Aikalisä malli, Friends -ohjelma, Maestro stressinhallinta ohjelma ja depressiokoulumenetelmä ja dialogiset verkostomenetelmät) ja 2) järjestämällä räätälöityä koulutusta ja 3) tukemalla ammattilaisten verkostoitumista ja yhteistä työn kehittämistä. Laajennetaan lasten edunvalvontatoimintaa Länsi-Pohjan alueen kokemusten avulla koko Lapin alueelle.

Kehittämisyhteistyöt

- a) Koulukuraattorit (Lapin kunnat): Tuetaan koulukuraattoreiden oman työn kehittämistä ja arviointia. Vahvistetaan koulukuraattorien verkostoitumista luomalla vertaistyon foorumeja. Kehitetään työtapoja ja toimintamalleja, muun muassa perheiden työskentelyä kotiympäristössä. Lisätään koulukuraattoreiden osaamista ryhmätyömenetelmien käytössä. Mallinnetaan asiakasprosesseja ja selkiytetään koulukuraattorityön dokumentointia.
- b) Perheneuvolatyö (Rovaniemi, Kemijärvi, Kemi, Tornio ja Pello): Perheneuvoloiden nopean ensihoidon pilotissa on kolme osuutta: Perheneuvoloiden kehittämisverkoston käynnistäminen, nopean avun työmenetelmien käyttöönoton tukeminen sekä työntekijöiden omantunnon arvioinnin aloittaminen.
- c) Terveysterveystarkastukset yläkouluikäisten lasten perheille. Pyritään saamaan kunnat kokeilemaan THL:n ja TUKEVA 1:n aloittamaa ja jatkohankkeessa kehitettävää 4-vuotistarkastuksen hyvinvointiarviointeihin liittyvää prosessia ja mallin pilotointia yläkouluikäisiin.
- d) Perhetyöntekijöiden verkostoitumisen tukemisen osioon sisältyvät menetelmäosaamisen lisääminen ja työprosessien kehittäminen (yhteistyössä Pohjois-Suomen monialaiset sosiaali- ja terveysterveystarkastukset hankkeen PaKasteen kanssa).
- e) Työnohjaajat (L-P tiimi koulutus ja Posken asiantuntijaverkostossa toimivat): Aktivoidaan työnohjaajakoulutuksen saaneita tekemään työnohjausta ja tuetaan videotyönohjaus -käytäntöä.

3.4. Lapsiperheiden palvelujen saatavuuden edistäminen

Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelujen (mm. psykososiaalisten) saatavuuden turvaaminen ja edistäminen, huomioiden Pohjois-Suomen pitkien välimatkojen sekä harvaan asuttujen alueiden haasteelliset olosuhteet. Tavoitteena on tukea lapsia, nuoria ja perheitä heidän omassa arkiympäristössään ulottamalla erityisasiantuntijuus esimerkiksi tietotekniikkaa hyödyntäen asiakkaiden lähiympäristöihin (koti, koulu tai oman kunnan sosiaali- ja terveysterveystarkastukset). Toimenpidekokonaisuudessa arvioidaan myös työmenetelmien toimivuutta videon kautta tehtävässä asiakastyössä ja testataan ip-

videoneuvottelun hyötyjä perheiden psykososiaalisten erityispalvelujen saatavuuden turvaamisessa haja-asutusalueilla.

Lapissa Lasten ja nuorten psykososiaalisten erityispalvelujen kehittämishankkeessa on kehitetty ip-pohjaista videoneuvottelua konsultaation ja vertaistuen välineenä sekä testattu videoneuvottelun käyttöä nuorten asiakkaiden ohjauksessa ja neuvonnassa psykososiaalisessa työssä. Uuden tekniikan hyödyntäminen etäisyyksien voittamiseksi ja asiantuntija-avun saamiseksi myös syrjäisten kuntien käyttöön on varteenotettava mahdollisuus palvelujen järjestämisessä tulevaisuudessa.

Vähitellen laajakaistayhteydet ovat myös haja-asutusalueilla sillä tasolla, että ip-pohjainen videokonsultaatio mahdollistuu ja sitä voidaan käyttää. Samoin ohjelmistot ovat kehittyneet helpommin käytettäväksi ja ladattaviksi, jolloin palvelu voidaan saavuttaa kuntalaisen luonnollisissa ympäristöissä kuten kotoa tai koulusta. Em. hankkeessa on kokeiltu videovälitteistä lastenpsykiatrian konsultaatiota erikoissairaanhoidosta perustasolle. Kokeiluihin on oltu tyytyväisiä teknisistä ongelmista huolimatta. Uuden teknologian käyttöönottoaminen on kuitenkin hidassu prosessi. Se vaatii monenlaisten teknisten selvittelyjen ja testausten lisäksi myös käyttäjiltä asenteellisia valmiuksia ja työtapojen uudistamista. Tukeya 2:ssa ip-pohjainen videopalvelu aloitetaan Lapin alueelta ja laajennetaan mahdollisuuksien mukaan muille alueille.

Oulun seudun ja Kainuun osahankkeessa:

Lapin alueella kehitettyjä ja pilotoituja uusia toimintatapoja levitetään ja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan myös Oulun seudun ja Kainuun alueilla.

Oulunkaaren osahankkeessa:

Parannetaan lapsiperheiden palveluiden saatavuutta mm kotihoidossa olevien lasten virketoimintaa kehittämällä. Jos Tukeya 1 hankkeessa ei päästä kotipalvelun kehittämisessä ja palveluohjauksen suunnittelussa tavoitteeseen, tätä työtä jatketaan. Luodaan selkeitä toimintamalleja ja tehdään ne asiakkaalle näkyviksi niin että palveluverkosto ja hoitopolut ovat asiakkaiden kannalta selkeästi hahmotettavissa ja tavoitettavissa.

Lapin osahankkeessa:

Videokonsultaatio toteutetaan olemassa olevilla ohjelmilla, joiden kautta on mahdollista käydä keskustelua suojatussa ympäristössä sekä sähköisesti kirjoittamalla että kuvayhteydellä. Asiakasperheille suunnattava ajanvarausohjelma ja "kelluva lisenssi" (mahdollisuus tulla suojattuun videoneuvotteluun kotikoneelta) ovat kehitteillä. Videopalveluun tarvittava tekniikka on kehitetty yhteistyössä Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen Lapin toimintayksikön, Arctic Connectin, Mawell Oy:n ja UULA -projektin kanssa. UULA – Uudet palvelut ja toimintamallit Lapissa -hankkeessa pyritään sosiaali- ja terveysalan sähköisten palveluiden kehittämiseen. Vuoteen 2010 kestävä hanke

on Lapin sairaanhoitopiirin hallinnoima ja EU:n sekä kohdekuntien rahoittama.

Perheille tarjotaan IP-videoneuvottelun kautta moniammatillista psykososiaalista palvelua suoraan kotiin tai lähipalvelupisteisiin. Perheet voivat käyttää palvelua itsenäisesti tai yhdessä perustason työntekijöiden kanssa. Videokonsultaatiopalvelua varten perustetaan psykososiaalinen osa-aikainen asiantuntijaryhmä. Asiantuntijatiimiin pyritään saamaan sosiaalityön, psykiatrian, psykologian sekä päihdetyön asiantuntemusta. Perheiden osallisuutta vahvistetaan ottamalla heitä mukaan arvioimaan ja kehittämään uutta palvelumuotoa. Toimijoina ovat projektipäällikkö ja suunnittelija.

Asiantuntijapalveluja ostetaan mahdollisuuksien mukaan Lapin ensi- ja turvakoti ry:ltä, Rovalan settlementti ry:n Lapin päihde- ja huumeambulanssi Rompusta, Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymältä, Lapin sairaanhoitopiiriltä, Länsi- Pohjan sairaanhoitopiiriltä ja kunnilta sekä yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Lapin osahankkeen budjettiin sisältyvät videopalveluun liittyvien ohjelmien lisenssit, käyttöopastus, käyttökustannukset ja koneiden vuokrat niiltä osin kuin asiantuntijatahoilla ei niitä ole käytettävissä.

Asiantuntijatyöryhmän työ nivotaan Lapin korkeakoulukonsernin opetus- ja tutkimuskeskustoimintaan. Tuotetaan tietoa perheiden hoitoon hakeutumisesta, hoitoon pääsyä estävistä tekijöistä ja palveluvajeista sekä videoteitse tarjottavien palvelujen toimivuudesta. Asiakas-kehittäjät toimivat palvelun kokemusasiantuntijoina. Sosiaalityön ja hoitoalan opiskelijoille tarjotaan moniammatillinen ja omaa työtä kehittävä käytännön opetuspaikka sekä mahdollistetaan asiakkaiden osallistuminen palvelujen kehittämistoimintaan. Alan opiskelijat pääsevät osallistumaan moniammatilliseen perheiden tukemiseen, saavat kokemuksen asiakkaiden osallistumisesta palvelujen kehittämiseen ja oppivat hyödyntämään tietoteknologiaa työssään. Opetus- ja tutkimuslinikkayhteistyössä ovat mukana Lapin yliopiston sosiaalityön laitos, Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu ja Rovaniemen ammattikorkeakoulu.

4. Hankkeen aikataulu

TUKEVA 2 käynnistyy 1.10.2010 ja päättyy 31.10.2012.

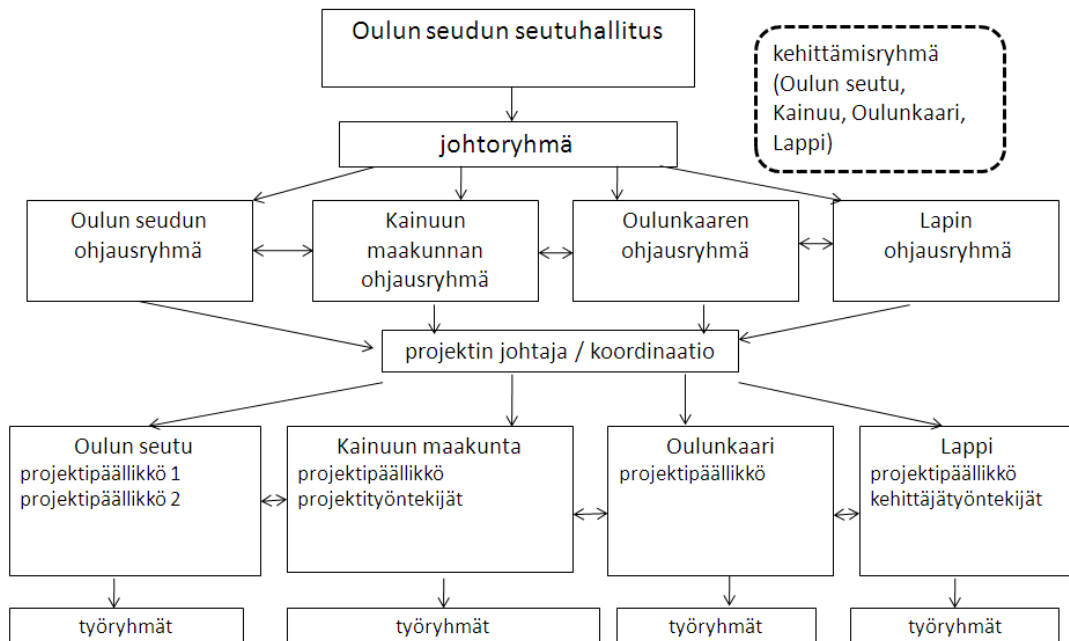
Osahankkeiden toimenpiteiden aikataulutus tehdään toimenpidesuunnitelmatyön yhteydessä syksyllä 2010.

5. Hankkeen osapuolet ja yhteistyötahot

Hankkeen hallinnoinnista vastaava kunta tai kuntayhtymä:

Oulun seutu

Projektiorganisaatio:

Hankkeen toteuttamiseen osallistuvat toimijat:

Oulun seutu sekä Oulun seudun kunnat: Haukipudas, Hailuoto, Kempele, Kiiminki, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Oulunsalo sekä Tyrnävä.

Kainuun maakunta - kuntayhtymä (kahdeksan kunnan alueella toteutettavat perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, sosiaalihuolto ja toisen asteen koulutus) sekä Kainuun kuntien sivistystoimialoilta varhaiskasvatus ja peruskoulu (Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi).

Oulunkaaren kunnat: Ii, Pudasjärvi, Vaala ja Utajärvi

Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä ja Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Lapin toimintayksikkö sekä Lapin alueen kunnat: Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Simo, Tornio Utsjoki ja Ylitornio

Lisäksi:

- Oulun yliopistollinen sairaala/PPSHP
- Lapin sairaanhoitopiiri
- Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri
- Mannerheimin lastensuojeluliitto/ Kainuun piiri
- Kainuun Marttaliitto
- Routa-ryhmä; Kajaanin tanssin edistämisyhdistys ry
- Lapin ensi- ja turvakoti ry
- Rovalan settlementti ry/Lapin päihde- ja huumeclinikka Romppu
- Sininauhasäätiö
- Esko-hanke (ehkäisevän työn kärkihanke Oulussa, vastuutahot STKL ja MLL, muut mukana olevat järjestöt)
- Seurakunta: lapsi- ja perhetyö, perheasiain neuvottelukeskus sekä diakoniatyö
- Oulun seudun ammattikorkeakoulu sekä Kajaanin ammattikorkeakoulu
- Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ISO
- Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Poske
- THL
- Oulun yliopisto
- Lapin yliopisto
- Rovaniemen sekä Kemi-Tornion ammattikorkeakoulut

6. Juurruttaminen ja käytäntöjen vakiinnuttaminen

Toimintatapojen juurruttamista jatketaan sitouttamalla kuntien henkilöstö aktiiviseen kehittämistyöhön mm. toimintatapojen määrittely- ja pilotointivaiheissa, kuten on tehty myös TUKEVA 1:n aikana. TUKEVA –hankkeen aikana mallinnetut ja pilotoidut toimintatavat viedään kunnissa käytäntöön joko virkamies- ja/tai poliittisen päätöksentekoprosessin kautta mukaillen kunkin kunnan tai kuntayhtymän omia päätöksentekokäytäntöjä. Hankkeen aikana käytännöksi juurtuu jo TUKEVA 1:sen aikana aloitettu seutujen välinen yhteistyö ja kuntien ylisektoriset yhteistyötavat. TUKEVA-hankkeessa huomioidaan myös hyvien käytänteiden jakaminen KASTE-toimijoiden kesken yhdessä sovitulla tavalla. Yhteistyötä ja hyvien käytäntöjen jakamista KASTE-toimijoiden kesken koordinoi THL.

Tavoitteena on myös TUKEVA:n toimintamallien sekä itse kehittämisprosessin levittäminen valtakunnallisesti. Kehittämisprosessin mallinnus sisältää kuvauksen kehittämisaihioiden keräämisestä kunnista, työstämisen kuntien monitoimijaisissa työryhmissä sekä projektin vastuuhenkilötyöryhmissä, pilotoinnin, arvioinnin ja seurannan sekä myös varsinaiset kehitetyt toimintamallit sekä niiden levittäminen ja vieni käytäntöön kunnissa. Aiheeseen liittyen työstetään myös opinnäytetöitä. Mallinnettu prosessi on vietävissä esim. valtakunnalliseen ”prosessipankkiin” muiden niin TUKEVA-hankkeessa kuin muissakin KASTE-hankkeissa mallinnettujen prosessien/uusien toimintamallien kanssa.

Hankkeen aikana levitetään hyviä käytäntöjä mm. seuraavilla tavoilla:

- 1) Tiedon jakaminen olemassa olevista hyvistä käytännöistä koko hankealueella sekä valtakunnallisesti (käytäntöjen kuvaaminen ja dokumentointi, Process Guide –ohjelmalla tehdyt mallit, rakenteisiin liittyvien kokemusten jakaminen toiminta-/kehittämisryhmässä sekä muiden KASTE-hankkeiden kesken).
- 2) Hankkeen osaprojektien välinen yhteistyö (käytännön toimintatapojen siirtäminen)
- 3) Yhteiset seminaarit ja koulutukset
- 4) Yhteiset pilotit, prosessien yhteensovittaminen eri kunnissa ja osahankealueilla
- 5) Ammatillisten asiantuntijoiden yhteistyö
- 6) Tiedottaminen

7. Hankkeen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Kukin vastuutoimija vastaa omien osahankkeidensa volyymin mukaisesti kuntarahoituksesta. Kuntarahoituksen laskentaperusteena on käytetty asukaslukumäärää koordinaatiohankkeen osalta.

Koko hankkeen kustannusarvio: **2 666 667 €**, josta haettavan valtionavustuksen osuus 2 000 000 € ja kuntarahoitusosuus 666 667 €.

Tukeva 2 (2010-2012)

(Oulun seutu, Oulunkaari, Kainuu, Lappi + koordinaatio)

Kaikki yhteensä 1.10.2010-31.10.2012	Budjetti yhteensä	Budjetti 2010	Budjetti 2011	Budjetti 2012
Henkilöstömenot, joista	396 200	37 760	193 440	165 000
Projektiin palkattava henkilöstö (Oulun seutu+koordin.)	396 200	37 760	193 440	165 000
Palvelujen ostot yht, josta	2 049 879	192 788	1 103 826	753 265
Kainuun, Oulunkaaren ja Lapin hlöstö	843 292	89 248	457 495	296 549
Asiantuntijapalvelujen osto kunnilta	521 956	50 000	274 956	197 000
Toimisto-, pankki- ja asiantunt.palv	312 090	14 100	179 175	118 815
Painatukset ja ilmoitukset	39 100	10 700	12 800	15 600
Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	63 800	6 200	34 500	23 100
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	154 600	11 700	80 500	62 400
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	81 200	4 700	46 500	30 000
Muut palvelujen ostot	33 841	6 140	17 900	9 801
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	27 858	7 458	11 900	8 500
Vuokrat	131 730	14 150	66 680	50 900
Investointimenot yht, josta	7 000	1 000	5 000	1 000
Aineettomat hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	7 000	1 000	5 000	1 000
Muut investointimenot				
Muut menot	54 000	3 500	27 000	23 500
Menot yhteensä	2 666 667	256 656	1 407 846	1 002 165

Rahoitusjakauma	Yhteensä	2010	2011	2012
STM 75%	2 000 000	192 492	1 055 885	751 624
Kuntaosuudet yht 25 %, josta	666 667	64 164	351 962	250 541
Kainuu	141 351	12 121	80 036	49 195
Oulunkaari	27 698	3 488	14 367	9 843
Oulun seutu	271 938	25 444	136 315	110 180
Lappi	225 679	23 111	121 244	81 323
Yhteensä	2 666 667	256 656	1 407 846	1 002 165

Yhteinen koordinaatiobudjetti Oulun seutu, Kainuu, Oulunkaari ja Lappi

1.10.2010-31.10.2012	Budjetti yhteensä	Budjetti 2010	Budjetti 2011	Budjetti 2012
Henkilöstömenot, joista	146 200	9 760	73 440	63 000
Projektin johtaja	128 200	9 760	63 440	55 000
Proj. taloussihteeri 25%	18 000		10 000	8 000
Palvelujen ostot yht, josta	114 600	4 100	57 500	53 000
Toimisto-, pankki- ja asiantunt.palv	50 000	500	25 000	24 500
Painatukset ja ilmoitukset	17 000	1 000	8 000	8 000
Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	15 000	1 000	9 000	5 000
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	21 000	1 000	10 000	10 000
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	10 500	500	5 000	5 000
Muut palvelujen ostot	1 100	100	500	500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 458	458	2 000	2 000
Vuokrat	24 000	2 000	12 000	10 000
Investointimenot yht, josta	3 000	500	1 500	1 000
Aineettomat hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	3 000	500	1 500	1 000
Muut investointimenot				
Muut menot	27 000	1000	13 000	13 000
Menot yhteensä	319 258	17 818	159 440	142 000
	Yhteensä	2010	2011	2012
STM 75%	239 444	13 364	119 580	106 500
Kuntaosuudet 25%, josta	79 815	4 455	39 860	35 500
Oulun seutu (45,32%)	36 172	2 019	18 065	16 089
Kainuu (16,46%)	13 137	733	6 561	5 843
Oulunkaari (4,84%)	3 863	216	1 929	1 718
Lappi (33,38%)	26 642	1 487	13 305	11 850
Yhteensä	319 258	17 818	159 440	142 000

*Kuntarahoituksen laskentaperusteena on käytetty asukaslukumäärää 31.12.2008 koordinaatiohankkeen osalta.

Henkilöstömenoissa: kerroin sivukuluille 22%. johtajan palkka 4000/kk, sihteerin palkka 2500/kk josta 25%

Toimisto-, pankki ja asiantuntijapalvelut: sisältää mm. puhelinkulut, OTTilan kuukausimaksut ja uusien jäsenien perustamiskulut sekä hankearviointiin liittyvän asiantuntijapalvelun

Oulun seudun osahanke

1.10.2010-31.10.2012	Budjetti yhteensä	Budjetti 2010	Budjetti 2011	Budjetti 2012
Henkilöstömenot, joista	250 000	28 000	120 000	102 000
2 projpääll	227 000	25 000	110 000	92 000
avustavat tehtävät	23 000	3 000	10 000	10 000
Palvelujen ostot yht, josta	642 065	60 700	326 500	254 865
Asiantuntijapalvelun osto kunnilta	490 000	50 000	250 000	190 000
Toimisto-, pankki- ja asiantunt.palv	86 065	5 000	40 000	41 065
Painatukset ja ilmoitukset	1 000	200	500	300
Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	10 500	500	5 000	5 000
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	34 500	3 000	16 000	15 500
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	20 000	2 000	15 000	3 000
Muut palvelujen ostot				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 000	500	3 000	1 500
Vuokrat	25 000	3 000	12 000	10 000
Investointimenot yht, josta	1 000	500	500	0
Aineettomat hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	1 000	500	500	
Muut investointimenot				
Muut menot	20 000	1 000	11 000	8 000
Menot yhteensä	943 065	93 700	473 000	376 365

	Yhteensä	2010	2011	2012
STM 75%	707 299	70 275	354 750	282 274
Kuntaosuus Oulun seutu 25%	235 766	23 425	118 250	94 091
Yhteensä	943 065	93 700	473 000	376 365

Henkilöstökulut: projektipäällikön palkka 3400 € / kk x 2, proj.sihteeri 50% -> 1100 €/kk

Asiantuntijapalvelujen osto kunnilta: Laskentaperusteena 23 € per tunti -> 490 000€/23€/37h viikossa = n. 575 hlötyöviikkoa. (hyvinvointiarv. 375 000€, LNPO 25 000€, juurruttaminen 90 000€)

Toimisto-, pankki ja asiantuntijapalvelut: yleiset 25 000, LNPO 25 000, THL/hyvinvointiarv. 20 000, juurruttaminen 10 000, muu 6065

Koulutukset: hyvinvointiarv. 5000, juurruttaminen 15000

Vuokrat: toimistotila, laitevuokrat/leasing, koulutustilavuokrat yms.

Kainuun osahanke

1.10.2010 - 31.10.2012	Budjetti yhteensä	Budjetti 2010	Budjetti 2011	Budjetti 2012
Henkilöstömenot, joista	321 405	33 550	177 400	110 455
Projektiin palkattava henkilöstö	321 405	33 550	177 400	110 455
Työpanoksen siirto kunnalta*				
Palvelujen ostot yhteensä, josta	152 550	8 000	93 600	50 950
Toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalvelut	66 650	1 500	46 400	18 750
Painatukset ja ilmoitukset	7 500	3 500	2 000	2 000
Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	10 500	500	5 000	5 000
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	33 200	1 000	20 000	12 200
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	25 500	500	15 000	10 000
Muut palvelujen ostot	9 200	1 000	5 200	3 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 200	1 000	2 700	1 500
Vuokrat	31 700	3 000	18 200	10 500
Investointimenot yhteensä, josta	2 000	0	2 000	0
Aineettomat hyödykkeet				
Koneet ja kalusto			2 000	
Muut investointimenot				
Muut menot				
Menot yhteensä	512 855	45 550	293 900	173 405

	Yhteensä	2010	2011	2012
STM 75%	384 641	34 163	220 425	130 054
Kuntaosuus Kainuu 25%	128 214	11 388	73 475	43 351
Yhteensä	512 855	45 550	293 900	173 405

Asiantuntijapalvelut: Soveltava taide 20 000 €/v.2011, sos.mediaan 10 000 €/v. 2011, Muut 10 000 €/v. 2011

Oulunkaaren osahanke

1.10.2010-31.10.2012	Budjetti yhteensä	Budjetti 2010	Budjetti 2011	Budjetti 2012
Henkilöstömenot yht	71 100	9 400	37 500	24 200
projektipäällikkö 25%	24 000	2 900	11 500	9 600
proj.työntekijät 3kpl á 10%	47 100	6 500	26 000	14 600
Palvelujen ostot yht	21 441	3 540	10 350	7 551
toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalvelut	9 100	1 600	4 500	3 000
Painatukset ja ilmoitukset	600		300	300
Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	3 200	500	1 500	1 200
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	5 200	700	2 500	2 000
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	3 200	700	1 500	1 000
Muut palvelujen ostot	141	40	50	51
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Vuokrat	1 800	150	900	750
Investointimenot yht	1 000	0	1 000	0
Aineettomat hyödykkeet				
Koneet ja kalusto			1 000	
Muut investointimenot				
Muut menot	0			
Menot yhteensä	95 341	13 090	49 750	32 501

	Yhteensä	2010	2011	2012
STM 75%	71 506	9 818	37 313	24 376
Kuntaosuus Oulunkaari 25%	23 835	3 273	12 438	8 125
Yhteensä	95 341	13 090	49 750	32 501

Lapin osahanke

1.10.2010-31.10.2012	Budjetti yhteensä	Budjetti 2 010	Budjetti 2 011	Budjetti 2 012
Henkilöstömenot, joista	450 787	46 298	242 595	161 894
Projektiin palkattava henkilöstö	434 787	44 298	235 595	154 894
muut	16 000	2 000	7 000	7 000
Palvelujen ostot yhteensä, josta	275 931	27 200	158 381	90 350
Asiantuntijapalvelun osto kunnilta	31 956		24 956	7 000
Toimisto-, pankki- ja asiantuntijapalvelut	100 275	5 500	63 275	31 500
Painatukset ja ilmoitukset	13 000	6 000	2 000	5 000
Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	24 600	3 700	14 000	6 900
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	60 700	6 000	32 000	22 700
Koulutus- ja kulttuuripalvelut	22 000	1 000	10 000	11 000
Muut palvelujen ostot	23 400	5 000	12 150	6 250
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	13 200	5 500	4 200	3 500
Vuokrat	49 230	6 000	23 580	19 650
Investointimenot yhteensä, josta	0	0	0	0
Aineettomat hyödykkeet				
Koneet ja kalusto				
Muut investointimenot				
Muut menot	7 000	1 500	3 000	2 500
Menot yhteensä	796 148	86 498	431 756	277 894

	Yhteensä	2010	2011	2012
STM 75%	597 111	64 874	323 817	208 421
Kuntaosuus	199 037	21 625	107 939	69 474
Yhteensä	796 148	86 498	431 756	277 894

Henkilöstömenoissa: Projektipäällikkö, yksi osa-aikainen suunnittelija sekä 3,5 kehittäjä-työntekijää.

Asiantuntijapalvelut kunnilta ja kuntayhtymiltä, järjestöiltä ja yksityisiltä

Toimisto-, pankki ja asiantuntijapalvelut: sisältää Kolpeneelta ostettavat toimistopalvelut, Artic Connectin videoneuvottelu ja GPR:n process Guide -ohjelmien lisenssit ja kuukausimaksut sekä arviointituki

8. Tiedottaminen

Hankkeen tiedottaminen on sisäistä ja ulkoista. Sisäisen, erityisesti hankekumppaneita ja hankehenkilöstöä koskevan tiedottamisen osalta laaditaan tarkempi suunnitelma hankkeen toimeenpanosuunnitelman yhteydessä. Sisäisen tiedottamisen kanavana ja materiaalipankkina hyödynnetään myös TUKEVA 1:n aikana perustettua TUKEVA:n OTTila sivustoa (<https://ottila2g.ouka.fi/Tukeva>).

Ulkoisen tiedottamisen avulla informoidaan hankkeen muita sidosryhmiä, kuntalaisia ja muita toimijoita hankkeen etenemisestä ja tuloksista. Toimivan tiedottamisen avulla varmistetaan myös muiden alueiden riittävä tiedonsaanti hankkeessa kehitetyistä malleista ja käytännöistä, joka mahdollistaa osaltaan syntyvien mallien ottamisen käyttöön myös muualla. Keskeisenä tiedottamisen välineenä hyödynnetään jo TUKEVA 1:n aikana tehtyjä www-sivuja osahankkeiden hallinnoijaorganisaatioissa, joiden kautta välitetään tietoa mm. hankkeen kehittämisprosessista, toimenpiteistä ja tuloksena syntyvistä palvelumalleista. Lisäksi ulkoista tiedottamista toteutetaan esimerkiksi hanke-esitteiden, avointen seminaarien ja erilaisten laajojen tilaisuuksien yhteydessä toteutettavan tiedottamisen avulla. Myös media huomioidaan osana toimeenpanosuunnitelman tiedotussuunnitelmaa.

9. Seuranta ja raportointi

Hankkeen toteutuksen seuranta tehdään osahankekohtaisissa ohjausryhmissä sekä koko hankkeen yhteisessä johtoryhmässä. Hankkeen toteutuksesta raportoidaan rahoittajalle ohjeistuksen mukaisesti.

Hankkeen aikana kehitettävät uudet toimintamallit mallinnetaan ja dokumentoidaan, jotta ne ovat myös siirrettävissä muille alueille ja jotta niiden toimivuutta voidaan arvioida myös ulkoisesti.

Hankkeen aikana järjestettävistä kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

10. Arviointi ja vaikuttavuus

Hankkeen arviointi toteutetaan sekä ulkoisena että itsearviointina. Hankkeen arvioinnissa hyödynnetään myös TUKEVA 1:n aikana aloitettua yhteistyötä arviointiin liittyen Kaste-lapsi –hankkeiden ja THL:n arvioinnin tukiverkoston sekä NetEffectin hankearviointityöpajatyöskentelyä.

TUKEVA 2:ssa jatketaan monitoimijaisuus/moniammatillisuus teema-arviointia väitöskirjatutkija, kasvatustieteen lisensiaatti Mari Kontion kanssa. Tähän liittyen TUKEVA 1:n aikana koulutettiin Oulun seudun osahankkeen pilotoiva henkilöstö monitoimijaiseen työtapaan ja aiheesta koottiin myös julkaisu. TUKEVA jatkohankkeessa tehdään loppuanalyysi monitoimijaisuudesta pilotoitien päätyttyä osana arviointityötä. Jatkohankkeen alussa arvioidaan pilotoituja prosesseja moniammatillisuuden näkökulmasta ja tuotetaan TUKEVA 1:n arviointiaineistoa koko hankealueelta. Kolmannessa vaiheessa tehdään perusteellisempi analyysi monitoimijaisuuden näkökulmasta, kun uusista toimintamalleista on saatu käytännön kokemusta jatkohankkeen aikana.

Hankkeen itsearviointina jatketaan arviointikyselyjä hankkeen toiminnasta ja TUKEVA 2:ssa kehitettävien uusien toimintamallien arviointia toteutetaan mm. asiakaspalautteiden kautta. Palvelujen saatavuuden edistäminen toimenpidekokonaisuudessa arvioidaan työmenetelmien toimivuutta videon kautta tehtävässä asiakastyössä ja testataan ip-videoneuvottelupalvelun toimivuutta sekä sisällöllisesti että teknisesti.

11. Alueellinen strategia- ja ohjelmatyö

Hanke pohjautuu alueelliseen ohjelma- ja strategiatyöhön. Esimerkkinä tästä Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus hyväksyi marraskuussa 2007 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelman vuosille 2007 -2017. Hyvinvointiohjelman toteuttamista tukee maakunnallinen hyvinvointisopimus. Ohjelman keskeisenä päämääränä on nykyistä huomattavasti laajemman ja koordinoitumman yhteistyön aikaan saaminen eri hyvinvointitoimijoiden kesken ja näin saada parannettua eri toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Kainuun osalta maakuntasuunnitelmassa ja maakuntaohjelmassa hyvinvoinnin kehittämisellä on keskeinen asema. Kainuun malli on mahdollistanut maakuntasuunnitelman ja -ohjelman sekä sosiaali- ja terveystoimialan toimintasuunnitelman avulla resurssien yhteen kokoamisen ja edesauttanut eri toimijoiden sitoutumista maakunnallisiin tavoitteisiin. Toimialakohtaisista strategisista suunnitelmista Kainuun perhepalvelujen tulosalueen visiona vuoteen 2015 on, että Kainuu tunnetaan perhe- ja lapsiystävällisenä maakuntana.

Valmisteilla olevassa Lapin maakuntasuunnitelmassa 2009–2015 hyvinvointipalveluiden kehittämisen strategisia tavoitteita ovat: varmistaa palvelujen saatavuus koko maakunnan väestölle, ehkäistä tehokkaasti syrjäytymistä ja edistää kokonaisvaltaista hyvinvointia. Laaja, harvaanasuttu alue ja kuntien heikko taloudellinen kantokyky asettavat erityisiä haasteita palveluiden järjestämiselle ja yhdenvertaisuuden toteuttamiselle palveluiden saatavuudessa, saamenkielisten palvelujen järjestäminen on erityinen haaste. Lapin hyvinvointiohjelman vision mukaisesti Lapissa pyritään siihen, että kaikilla on yhdenvertaiset ja turvatut mahdollisuudet tasapainoiseen, rikkaaseen ja turvalliseen elämään.

12. Alueilla meneillään oleva kehittämistyö TUKEVA 1 -hankkeessa

Oulun seutu:

- selvitys lapsiperheiden hyvinvoinnista seudullisen lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelmatyön pohjaksi
- uusi toimintatapa lapsiperheiden tuen ja palveluiden tuottamiseen (pienet lapset/nuoret, pilotoitavat prosessit Oulun seudun kunnissa -> yhteinen malli)
- TUKEVA 1:n aikana pilotoitu 14 uutta palveluprosessia:

TUKEVA 1. hankkeessa on käynnistetty moniammatillinen yhteistyö sektorirajat ylittävien palvelujen ja toimintamallien kehittämiseksi lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämiseen vuoden 2009 aikana. Uusien toimintamallien kehittämisessä kuntien henkilöstö on ollut avainasemassa. Oulun seudun kuntiin perustettiin tammikuussa 2009 moniammatilliset ryhmät, joiden tehtävänä oli arvioida kuntien kehittämistarpeita lasten ja nuorten palveluiden toteuttamiseksi. Kevään ajan kuntien moniammatilliset ryhmät työstivät hankealoitteita, joissa kuvattiin kuntien hankealoitteen taustaa ja tarvetta, tehtäviä toimenpiteitä ja tavoitteita. Hankealoitteissa kunnat arvioivat lisäksi odotettavissa olevia tuloksia uusien toimintamallien pilotoinnin jälkeen ja niiden hyödyntämistä seudullisesta näkökulmasta. Kuntien moniammatillisilta ryhmiltä pyydettiin myös alustava kustannusarvio kehitettävistä hankealoitteista.

Kunnat nimesivät myös tammikuussa 2009 seudulliset vastuuhenkilöt, joiden tehtävänä on ollut työstää kehitettäviä prosesseja ja pilottien jalkauttamista kuntiin sekä toimia TUKEVA:n hanketyöntekijöiden ja kunnan välisenä tiedotuskanavana. Seudulliset vastuuhenkilöt (yht 22 hlö 10 kunnasta) ovat kokoontuneet kerran kuukaudessa projektipäälliköiden johdolla suunnitellen ja arvioiden kunnista tulleita hankeaihoita. Seudulliset vastuuhenkilöt ovat tehneet seudullisesti merkittävistä hankealoitteista esityksen TUKEVA:n Oulun seudun ohjausryhmälle, joka päätti kevään aikana mitä

hankealoitteita lähdetään työstämään eteenpäin. TUKEVA 1:n tavoitteena on pilotoida uusia, monitoimijaisia toimintamalleja kunnissa, joita voidaan hyödyntää Oulun seudulla ja laajemminkin TUKEVA-alueella. Pilotoitavat toimintatavat mallinnetaan ProcessGuide –ohjelmalla ja ne ovat siten hyödynnettävissä myös laajemmin KASTE-ohjelma-alueella.

TUKEVA:n Oulun seudun ohjausryhmän hyväksymien hankealoitteiden pohjalta syntyi yhteensä 14 kehitettävää prosessia joita TUKEVA:ssa pilotoidaan. Prosessit sijoituvat jatkumona raskaudesta aikuisiän kynnykselle. Oulun seudun pienten lasten osiossa muodostui kuusi kehitettävää prosessia. Oulussa äitiysneuvola on päätoimija kehitettäessä raskaana olevan ja hänen perheensä hyvinvoinnin arviointia ja tukemista voimavaramittarin ja parityöskentelynä toteutettavien kotikäyntien avulla. Tavoitteena on, että hyvinvointia mittaava voimavaralomake laitetaan sähköiseen Omaha-ohjelmaan, jolloin asiakkaat täyttävät sen kotona ennen neuvolaan tuloa. Oulun Omaha-ohjelmaan on koottu kattava tietopaketti hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä asioita ja tavoitteen on, että asiakkaat ja kuntalaiset käyttäisivät Omaha-ohjelmaa entistä enemmän itsehoitoperiaatteella. Hyvinvoinnin arvioinnissa käytettävä voimavaralomake on ohjelmoitu ZEF-järjestelmään, jolloin saadaan välitön palaute perheen hyvinvoinnin tilasta ja tuen tarpeesta.

Limingassa keskitytään vanhemmuuden ja parisuhteen tukemiseen moniammatillisen perhevalmennuksen avulla, jonka on suunniteltu jatkuvan synnytyksen jälkeen ryhmäneuvolan muodossa. Lapsen kasvaessa eri siirtymävaiheet muodostavat lapselle ja perheelle vaiheen, jossa tarvitaan tukea ja ohjausta. Oulunsalossa keskitytään lapsen ja perheen tukemiseen vaiheessa, jossa lapsi aloittaa päivähoiton ja toinen siirtymävaiheen prosessi sijoittuu vaiheeseen, jolloin lapsi siirtyy kotoa tai päivähoitosta esiopetukseen. Kempeleessä tavoitteena on yhdistää sosiaalityön ja varhaiskasvatuksen toimintaa. Siellä on toiminut vuodesta 2003 sosiaalitoimen ylläpitämä perhetupa toiminta erityistä tukea tarvitseville lapsille ja perheille ja vuodesta 2008 avoin päiväkotitoiminta. Näiden kahden eri toimijan välimaastoon suunnitellaan toimintamuotoa, jonka tavoitteena on tarjota lapsiperheille joustava siirtyminen palvelusta toiseen.

Oulun seudun osahankkeen nuorten osioon muodostui kahdeksan kehitettävää prosessia, jotka keskittyvät pääsääntöisesti siirtymävaiheen prosesseihin. Siirtymävaiheet aiheuttavat nuoren ja perheen elämässä usein turvattomuutta ja tuen tarvetta ja näihin nivelvaiheisiin kunnissa halutaan kehittää monitoimijaisia tukimuotoja. Toimenpiteenä on nuorten joustavan perusopetuksen kehittäminen työssäoppimisjaksolla (Oulunsalo) ja silloin, kun nuori siirtyy perusopetuksesta toiselle asteelle (Kempele). Limingassa kehitetään vanhempainkoulua 5. luokkien vanhemmille ja tuen polkua nuorelle hänen siirtyessä alakoulusta yläkouluun. Myös Oulun kaksi prosessia sijoittuvat opetustoimeen, toisessa järjestetään vapaaehtoistyön kurssi lukioikäisille ja toinen prosessi keskittyy erityisen tuen palveluiden yhtenäistämiseen. Oulun kolmannessa nuorten pilotissa etsitään keinoja haastavasti käyttäytyvän nuoren ja hänen perheensä tukemiseksi ja nopean tilannearvioinnin tekemiseksi (EXIT-tiimi). Nuorten palveluiden kehittäminen nuorten neuvolan ideologialla on Kiimingissä kehitettävä prosessi ja Haukiputaalla keskitytään vanhemmuuden vahvistamiseen ryhmätoiminnan avulla.

Pilotoitavien prosessien mallinnus on aloitettu kesäkuussa 2009 ja mallinnukset saatiin valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Ensimmäiset pilotit käynnistyivät syyskuussa 2009 ja loput pilotit käynnistyivät vaiheittain vuodenvaihteeseen mennessä. Pilotointien kesto on 1-9 kuukautta. Vuoden 2010 alusta käynnistyi myös selvitystyö Ou-

lun seudun lapsiperheiden hyvinvoinnin tilan kartoittamiseksi. Selvitystyön tulosten sekä mm. alueen kunnissa vuoden 2009 aikana työstettyjen lastensuojelun suunnitelmien pohjalta jatketaan lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman työstämistä jatkohankkeen aikana.

Kainuu:

- Vauvaperhetyön kehittäminen ylisektorillisesti -> Vauvaperhetyön kehittämisprosessi (ITU 1)
 - Perhepalveluissa vauvaperhetyötä kehittävien esimiesten yhteistoinnillisen johtamisen ryhmä ->Tavoitteena vauvan polun kuvaaminen, rakennetaan odottavan ja pikkuvauvaperheen palvelujen prosessi äitiysneuvolasta synnytyksen kautta kotiin erityisesti silloin kun huoli vanhempien jaksamisesta ja voimavaroista on herännyt. Määritellään toimintamalli ja luodaan rakenteen, jotka turvaavat oikea-aikaisen ja intensiivisen varhaisen tuen peruspalveluissa yhteistyössä erityispalvelujen kanssa sekä rakennetaan malli vauvaperhetyöstä erityispalveluiden ja peruspalveluiden kentässä
 - Työntekijöiden moniammatillinen ja ylisektorinen vauvaperhetyön kehittämisprosessi: osaamisen lisääminen varhaisen vuorovaikutuksen tukemisessa sekä vuorovaikutushäiriöiden hoitamisessa koko hoitoketjussa
 - kehitetään mm. neuvolan terveydenhoitajien työn priorisoinnin ohjeistus ja hoidon porrastuksen ohjeet huoliperheiden kanssa työskentelyn tueksi
- Moniammatillisen ja ylisektorillisen työotteen ja työparityöskentelyn vahvistaminen perhekeskustoiminnassa (ITU 2)
 - Perhekeskus monitoimijaisena osajana – kehittämisprosessi: perhekeskusten moniammatilliset työryhmät kehittävät pikkulapsiperheiden palveluprosessia ennaltaehkäisevästä ja varhaisen tuen näkökulmasta. Tukeva-työotteenä vastuullisuus, työskentelyn prosessinomaisuus ja uudet asiakaslähtöiset ylisektoriset työparikokeilut (esim. terveydenhoitaja työparinaan aikuismielenterveystyöntekijä) sekä tuen järjestäminen perheen / lapsen lähikehitysympäristössä
 - Lystileikitapahtumat perheille ja perhekeskusten työntekijöille yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa, tavoitteena yhteinen kasvatustuu ja lapsen kehitysympäristöissä toimiminen
 - Vauva-vanhempi ryhmätoiminnan käynnistäminen, vauvan ja vanhemman välistä vuorovaikutusta tukevat ohjatut ryhmät
- Soveltava taide lasten, nuorten ja lapsiperheiden tukena sekä työyhteisön kehittäjänä ja voimavarana
 - Soveltavan taiteen ryhmät nuorille. Ryhmät koottu yhteistyössä oppilashuollon, lastensuojelun, nuorisopsykiatrian ja koulutoimen kanssa. Tavoitteena nuoren kehitysympäristössä toimiminen, nuoren osallisuuden ja myönteisen kehityksen tukeminen
 - Soveltavan taiteen ryhmät kahden perhekeskuksen työntekijöille, tavoitteena työssä jakamisen tukeminen ja voimavaraistuminen työyhteisönä

Kainuun osahankkeen projektitiimin työskentely pääsi täyteen vauhtiin maaliskuussa 2009, kun projektipäällikkö aloitti tiimin vetäjänä. Keväällä 2009 toteutettiin kysely

maakunnan sote palvelujen ja kuntien varhaiskasvatuksen lapsiperhetyötä tekevälle henkilöstölle sekä pidettiin yhteistyöpalavereja mm. seutukierroksilla perhekeskuk-sissa ja perheasemilla, erikoissairaanhoidossa sekä kolmannen sektorin kumppanei-den kanssa. Kevään ja kesän aikana valmistellut prosessit Vauvaperhetyö (ITU 1) ja Perhekeskus monitoimijaisena osajana (ITU 2) käynnistyivät elokuussa 2009. Vau-vaperhetyön prosessissa oli mukana n. 40 ja perhekeskusprosessissa n. 60 työnteki-jää laajalti ja monipuolisesti sosiaali- ja terveys- sekä varhaiskasvatuspalveluista, se-kä perus- että erityistasoilta. Kehittämisyhmittä kokoontuivat kerran kuussa yhteensä kahdeksan kertaa syksyn ja talven aikana. Soveltavan taiteen osion (ITU 3) työskentely käynnistyi lokakuussa 2009 ja tähän liittyen nuorten ryhmiä on koottu syyskuun 2009 aikana ja ryhmätoiminnan alkamisesta on tiedotettu eri toimijoille.

Oulunkaari:

- alueelle sopivan perhekeskusmallin luominen
- perhevalmennusten ja vertaistukiryhmien kehittäminen
- hyvinvointineuvolan kehittäminen
- lapsiperheiden kotipalvelun kehittäminen

Oulunkaarella TUKEVA -hankkeen toimenpiteet käynnistyivät toukokuussa 2009 varhaisen tuen ryhmien aloittaessa työskentelynsä Vaala-Utajärvellä, Pudasjärvellä ja lissä. Pienempiä osakokonaisuuksia suunnittelee myös erikseen nimetyt työryh-mät. Työn alla ovat mm. perhevalmennusten ja vertaistukiryhmien kehittäminen. Ke-sän 2009 aikana kartoitettiin myös koulutustarpeita ja syksyn koulutuskokonaisuus rakennettiin sen pohjalta.

Koko hankealue

Osahankkeiden välillä on myös tehty runsaasti yhteistyötä. Hallinnollisen yhteistyön (TUKEVA:n kehittämisryhmä, projektihenkilöstön kokoukset) lisäksi osahankkeet ovat tehneet yhdessä mm. koulutussuunnittelua ja koulutusten toteutusta. Yhteistyö-tä tehdään myös mm. Kainuussa kehitetyn perhekeskusmallin jatkokehittämisessä Oulunkaarelle soveltuvaksi malliksi. Oulunkaaren ja Oulun seudun välillä tehdään yhteistyötä myös Oulunkaarelle kehitettävien uusien toimintamallien mallintamisessa hyödyntäen ProcessGuide -ohjelmaa.

13. Hanketta valmistelevat tahot

TUKEVA-hankkeen johtoryhmä
osahankkeiden ohjausryhmät
TUKEVA kehittämisryhmä
hankehenkilöstö

Yhteystiedot:

Oulun seutu

Salla Korhonen, projektijohtaja TUKEVA-hanke (salla.korhonen@ouka.fi)
Irja Lampinen, projektipäällikkö TUKEVA-hanke (irja.lampinen@ouka.fi)
Leena Hassi, projektipäällikkö TUKEVA-hanke (leena.hassi@ouka.fi)
Sonja Manssila, seutusunnittelija (sonja.manssila@ouka.fi)

Kainuun maakunta-kuntayhtymä

Marita Pikkarainen, kehittämisspäällikkö (marita.pikkarainen@kainuu.fi)
Marja-Liisa Komulainen, sosiaalian erikoissuunnittelija
(marja-liisa.komulainen@kainuu.fi)
Maarit Rusanen, projektipäällikkö TUKEVA Kainuun osahanke (maarit.rusanen@kainuu.fi)

Oulunkaari

Leena Pimper-Koivisto, sosiaalijohtaja (leena.pimper-koivisto@oulunkaari.com)
Anne Leppälä, projektipäällikkö, Oulunkaaren osahanke (anne.leppala@oulunkaari.com)

Lappi

Asta Niskala, kehittämisspäällikkö, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Lappin toimintayksikkö (asta.niskala@poskelappi.fi)
Marja-Sisko Tallavaara, kehittäjä-suunnittelija, Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä (marja-sisko.tallavaara@poskelappi.fi)